

Ikt. sz.: ISZB/31-1/2013/IF

IF-2/2013. sz. ülés
(IF-13/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottság**
Ifjúsági albizottságának
2013. május 27-én, hétfőn, 9 óra 33 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet II. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumról és aktuális ifjúságpolitikai törekvésekről Előadó: Téglásy Kristóf főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma</i>	5
<i>Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) szóbeli tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, vélemények</i>	9
<i>Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) viszonzválasza</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>Tájékoztató a "Gyere haza" programról Előadó: Azbej Tristan alapító, Gyere Haza Alapítvány és Kovács Péter kuratóriumi elnök, Gyere Haza Alapítvány</i>	12
<i>Azbej Tristan alapító (Gyere Haza Alapítvány) tájékoztatója</i>	12
<i>Kovács Péter kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány) prezentációja</i>	14
<i>Kérdések, vélemények</i>	17
<i>Azbej Tristan alapító (Gyere Haza Alapítvány) viszonzválasza</i>	27
<i>Kovács Péter kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány) viszonzválasza</i>	29
<i>Egyebek</i>	30

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumról és aktuális ifjúságpolitikai törekvésekről

Előadó:

Téglásy Kristóf főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma

2. Tájékoztató a „Gyere haza” programról

Előadó:

Azbej Tristan alapító, Gyere Haza Alapítvány

Kovács Péter kuratóriumi elnök, Gyere Haza Alapítvány

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Kapus Krisztián** (Fidesz), az albizottság elnöke

Horváth Zoltán (Fidesz)
Dr. Stágel Bence (Fidesz)
Dr. Varga László (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Ágh Péter (Fidesz) Kapus Krisztiánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Téglásy Kristóf főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma
Azbej Tristan alapító, Gyere Haza Alapítvány
Kovács Péter kuratóriumi elnök, Gyere Haza Alapítvány

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 33 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

KAPUS KRISZTIÁN (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a megjelent bizottságot. Tisztelettel köszöntöm a főosztályvezető urat. Köszöntöm Azbej Tristan és Kovács Péter urakat, a második napirendi pont előadójaként. Köszöntöm a hivatal munkatársait. Köszönöm, hogy ilyen pontosan időben tudunk kezdeni, hiszen, ha Horváth Zoltán képviselő úr megérkezik, akkor teljes létszámmal jelen van a bizottság.

Először is azzal kezdeném, hogy a kiküldött napirendi ponti javaslatokkal kapcsolatban van-e ezzel kérdés, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, aki a napirendi pontokat elfogadja, az kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* 5 igen egyhangú szavazattal a bizottság elfogadta a napirendi pontokat.

Mielőtt az első napirendi pontra térünk, és amíg a főosztályvezető úr megissza a reggeli vizet, addig hadd mondjam el, hogy az elmúlt héten, csütörtökön találkoztunk a Nagy Selyemút Ifjúsági Szervezettel, a parlamentben csütörtökön. Itt szeretném megköszönni Baráth Zsolt képviselő úrnak, hogy eljött és támogatott engem a Nagy Selyem utasokkal átellenben és szemben természetesen, hiszen úgy gondolom, hogy fontos volt ez számunkra. Bár sok újat nem tudunk mondani nyilvánvalóan elsősorban az ifjúságpolitikáról, hiszen egész délelőtt ezzel töltötték az időt; elsősorban az Ifjúsági bizottság, illetve az Ifjúsági albizottság munkájával kapcsolatban tájékoztattuk őket, úgyhogy köszönöm szépen a részvételt.

Tájékoztató az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumról és aktuális ifjúságpolitikai törekvésekről Előadó: **Téglásy Kristóf főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma**

És akkor rátérünk az első napirendi pontra: tájékoztató az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumról és az aktuális ifjúságpolitikai törekvésekről, és átadom a szót Téglásy Kristóf főosztályvezető úrnak.

Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) szóbeli tájékoztatója

TÉGLÁSY KRISTÓF főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen, a szót, és jó reggelt kívánok én is mindenkinek.

Szeretném röviden bemutatni az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumot és annak a munkáját, illetve azt, hogy miért gondolta úgy a minisztérium, hogy megalakítja ezt a testületet vagy ezt a fórumot. Hiszen szerintünk régóta szükség volt, vagy szükség lett volna egy olyan grémiumra, ami átfogja a kormányzati ágazaton belül azokat a tárcákat, illetve a tárcákon belül azokat a szakágazatokat, akik az ifjúsággal foglalkoznak, hiszen mindannyian tudjuk, hogy a fiatalok mindenhol jelen vannak. Ha gondolunk a Vidékfejlesztési Minisztériumra, ott ugye, a fiatal gazdák támogatása, az NGM-ben például a fiatal vállalkozók segítése, a Honvédelmi Minisztériumban a hazafias életre nevelés, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban például az „új nemzedék jövője” program, és természetesen az EMMI-n belül is számos tárcánál, akár a kultúra, egészségügy, mindenhol szinte jelen vannak a fiatalok.

Mi a célcsoportja az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumnak? Erről már itt is esett sok szó a különböző bizottsági üléseken és más tárgyalásokon is, hogy nagyon sokféle célcsoportról, korcsoportról beszélnek a különböző dokumentumok, amikor az ifjúságról van szó. Ugye, az Unióban egy 16-29-es korcsoport az elfogadott, az új nemzedék jövője program 14-35-ről beszél. Mi azt gondoljuk, hogy ezt általában a fiatalokkal foglalkozó munkánál

érdemes lejjebb vinni, tehát mi úgy gondoljuk el, hogy az ISZEF egy 8-12 éves kortól a 30 éves korig fogná össze azokat az intézkedéseket, amik a fiatalokkal foglalkoznak. Ez a korcsoport, ha ezt tekintjük, ez a magyar lakosságnak jelenleg a 27, vagy valamivel több, mint a 27 százaléka sorolható ide, ami egyébként az európai átlagnak nagyjából megfelel. Tehát körülbelül ezzel a korcsoporttal, ezzel a lakossági csoporttal vagy társadalmi csoporttal foglalkozna az ISZEF, ami még egyszer mondom, majdnem a harmadát teszi ki a magyar lakosságnak, a magyar társadalomnak, tehát nagyon fontos amellett, hogy a fiatalok egyébként is fontosak, hiszen szerintem a legfontosabb cél az lehet, hogy a fiatalokkal foglalkozunk, amellett számosságában is egy jelentős társadalmi csoportról beszélünk.

Miért van szükség az ISZEF-re? Mi úgy gondoljuk, hogy a horizontalitás jellemzi az ifjúságpolitikát. Sokszor beszéltek annak idején róla, sőt: szombaton volt a Nemzeti Ifjúsági Tanácsnak a közgyűlése, még ott is előkerült bizonyos kérdésekben vagy felvetésekben az ifjúsági törvény. Mi azt gondoljuk, hogy az ifjúsági törvény azért nem releváns jelen pillanatban, hiszen annyira szerteágazó az ifjúsági intézkedések tárháza – amint ezt majd látni fogjuk –, hogy egy törvény ezt nem tudja, vagy nehezen tudná leírni, hiszen egy törvénynek tulajdonképpen mind a 8 tárcát, és a 8 tárcának számos szakágát, államtitkárságát kéne szabályoznia, és azért ez egy elég nagy anyag lenne. Mi azt gondoljuk, hogy a horizontalitást, ami jellemző, tehát az ifjúsági szakpolitikát egy horizontális szakpolitikának fogjuk fel, ami mindenhol jelen van, viszont ezt a sokféle intézkedést, sokféle célt és sokféle törekvést valakinek vagy valahol koordinálni kell, hiszen nem futhatnak szét, a párhuzamosságokat meg kell szüntetni, hogy a meglévő forrásokat praktikusán költsük el. És erre a koordináló szerepre vállalkozna az ISZEF, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériuma Sport és Ifjúságért felelős Államtitkársága, ahol az ifjúságpolitika jegyezve van, tehát aki az ifjúságpolitikáért felelős, ő vállalta, hogy az ISZEF-et létrehozza és koordinálja ezt a munkát. Nagyon fontos, hogy a különböző szakterületeken, a politikumon átívelő koncepcióval kell rendelkezni, mert azt gondoljuk, hogy ez egy kifejezetten szakmai munka, majd erre még vissza fogok térni egy mondattal.

Tulajdonképpen négyféle dokumentumhoz, illetve van egy alapja az ISZEF munkájának jelen pillanatban, ez pedig a nemzeti ifjúsági stratégia második cselekvési terve, ami ugye, 2012/'13-ra vonatkozik. Azért mondom, hogy jelen pillanatban, hiszen az ISZEF-et egy hosszú távon működő fórumnak gondoljuk el, tehát amikor a jelen munkát befejezte, amit mi júniusra datálunk, akkor természetesen elkezd a '14/'15-ös cselekvési terv kidolgozását, az arra javaslattevést és így tovább, tehát az ISZEF egy folyamatosan működő és koordináló szervezet lenne. A második cselekvési terv mellett van még négy dokumentum, amire támaszkodik a munkája. Nyilván a NIS első cselekvési terve, hiszen meg kell nézni, hogy a '10/'11-es cselekvési tervből mik azok, amik vagy forráshiány miatt, vagy valami más okból nem valósultak meg, de érdemes lenne megvalósítani; mik azok, amik megvalósultak, és érdemes továbbvinni azokat a folyamatokat, és ezeket ugye, be kell építeni folyamatosan a munkába. A nemzeti ifjúsági stratégia, mint alapidokumentum, a nemzeti együttműködés programja, mint még alapabb dokumentum és az új nemzedék jövője program, amivel szoros együttműködésben van, ez ugye, az új EJB a második cselekvési tervnek egy intézkedése, de mégis egy olyan kiemelt program, amihez mindenképpen kvázi alapidokumentumként kell viszonyulni.

A második cselekvési terv ugye, három pillérrel rendelkezik: az ifjúsági korosztályos sikeres társadalmi integráció és szükséges környezet fejlesztéséhez 6 darab intézkedést tartalmaz; az ifjúsági korosztályok és közösségeik érvényesülésének elősegítése 16 darab intézkedést tartalmaz; az ifjúsági szakma és az ifjúsági civil szervezetek munkájának elősegítése, ez is 6 darab intézkedést; és van még 2 általános intézkedés a cselekvési terv rögzíti a horizontális és a társadalmi együttműködést, erre 2 intézkedést mutat. Ez összesen ugye, 30 intézkedés, és ezt a 30 intézkedést találhatjuk meg az összes tárcának és a

szakágazatoknak a programjaiban, költségvetésében és terveiben – ezt a 30 intézkedést kell koordinálni.

A cselekvési terv üzeneteit ugye, már többször elmondtuk, és jól ismertek. Egy-kettőt azért hadd olvassak fel, hogy mit szeretne üzeni a cselekvési terv ezzel a 30 intézkedéssel. Nagyon fontosnak tartjuk a családalapítás és a gyermekvállalás népszerűsítését. Azt hiszem, nem kell senkinek mondani, hogy a demográfiai helyzet megoldása elsődleges fontosságú; a fogyatékossgal élő fiatalok élethelyzetének segítését és megismertetését az ép kortársaikkal; az egészséges életmódra nevelést; a hazafias és a honvédelmi nevelés erősítését; a munka- és az életkezdést segítő képzést és kulturális programok elindítását; az önkéntesség elterjesztését és az ifjúsági részvételt, valamint az ebben való aktivitás növelését.

Azt gondoljuk, hogy az ISZEF fő feladata most jelen pillanatban és az ISZEF munkacsoportjainak a fő feladata az, hogy ezeket az intézkedéseket áttekintse, amik ugye, folyamatban vannak. Ebből egy helyzetképet, a jelen állapotra való helyzetképet vázoljon föl, és megállapítsa azokat az irányokat, amit hosszú- vagy középtávra előre lehet vetíteni. Tehát, ha ezen intézkedések mentén indultunk el, akkor milyen irányba képzelik el a különböző szakemberek a jövőt, ami – mi úgy gondoljuk és a mi terveink szerint – egy körülbelül 2017/2020-ig tartó előrevetítés lenne annál is inkább, hiszen tudjuk, hogy az európai uniós költségvetési ciklus '14/'20-ra vonatkozik. Tehát a '14/'20-as költségvetés, európai uniós pályázati programok, és más programok tervezésénél is szeretnénk felhasználni ezt a dokumentumot, amit majd az ISZEF-en keresztül miniszterelnök úr asztalára szándékozunk lerakni.

Az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum tagjai: a különböző tárcáknak és a különböző szakágazatoknak, szakterületeknek a felsővezetői, vagy a felsővezetőinek a képviselői. Ezekben azok a szakágazatok vannak meghívva jellemzően, akik a cselekvési tervbe intézkedéseket tettek be, illetve raktak be, illetve kérték, hogy berakjunk, de nyilvánvalóan, hogy nem ezek a felsővezetők fogják meghatározni a teljes szakmai horizontot, ezért az ISZEF munkacsoportokat hozott létre. A munkacsoportokban ugyanígy a tárcák és az államtitkárságok képviselői mellett, jelen vannak a háttérintézmények, mint például a NAKVI a vidékfejlesztés területén, vagy a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet több régióban is, és jelen vannak olyan civil szervezetek is, akik átfogóan tudják képviselni a különböző társadalmi csoportokat, mint a Nemzeti Ifjúsági Tanács, mint a Magyar Ifjúsági Konferencia vagy természetesen az egyházak képviselői, és még számos civil szervezet meghívást kapott. Összességében a 6 munkacsoportban mintegy 120 szakember vesz részt. Ugye, úgy állapítottuk meg, tehát nem szerettünk volna senkit behatárolni, ezért egy meghívott szervezet akár, ha úgy érezte fontosnak vagy úgy érezte jónak, akkor mind a 6 munkacsoportba delegálhatott képviselőt. Tehát például a Nemzeti Ifjúsági Tanács vagy a Magyar Ifjúsági Konferencia mind a 6 munkacsoportban jelen van, mert úgy gondolták, hogy mind a 6 terület fontos lenne számunkra.

Tehát összességében ebből a 6 munkacsoportból közel 120 szakember vesz részt, és próbálja meg felvázolni munkacsoportonként azt az irányt, amiből ez a bizonyos dokumentum össze fog állni, és ami megpróbálja meghatározni azt, hogy a jelen helyzetből kiindulva merre is legyen az iránya az ifjúságpolitikának. Ez a 6 munkacsoport egyébként az intézkedések mentén lett felállítva és a 6 munkacsoport 6 területet fog össze; úgymint a kiemelt stratégia, itt inkább a nagy, fontosabb programokat kell érteni, tehát a stratégia szó alatt most nem a nemzeti ifjúsági stratégiát, hanem a stratégiai nagyságú dokumentumok kezelését. Az ifjúsági részvétel, forrásallokáció, egészséges életmód és prevenció, a tanulás, életpálya, önálló egzisztencia megteremtése, illetve az ifjúsági szolgáltatások rendszere. Ez a 6 munkacsoport állt most föl, természetesen a most készítendő dokumentumnak, vagy ha úgy tetszik, ennek az első etapnak a munkáját eköré a 6 téma, és a 6 munkacsoport köré gondoltuk el. De teljesen nyitott az ISZEF arra, hogy ha a második vagy a harmadik cselekvési terv, tehát a '14/'15-ös

cselekvési terv kidolgozásánál, vagy egyébként más munkacsoportok vagy más területek felmerülnek, akkor természetesen lehet változtatni a munkacsoportok célirányán a tapasztalatok alapján, vagy új munkacsoportokat is létre lehet hozni.

Azt azért el kell mondanom, hogy megoszlik a munkacsoportokban való részvételnek a nagysága, tehát van olyan munkacsoport, ahova 28-29 fő jelentkezett, ez azt gondoljuk, hogy a kezelhetőségnek az aránya, tehát azért egy bizonyos szint fölött nem nagyon lehet összefogni már a szakembereket, és van olyan, ahova 14. Tehát nem mindenhol ugyanolyan lelkesedéssel vettek részt a szakemberek, de azt hiszem, ez természetes is, hiszen gondolom, a forrásallokáció mindenkit érint, mondjuk: az egészséges életmód, meg a prevenció, meg valószínűleg azt, aki abban, azon a szakterületen dolgozik.

Ezek a munkacsoportok három körben üléseznek személyesen; ebből kettő megvolt, egy pedig június elején lesz. És a körök között, vagy a személyes ülések között, online próbálják összerakni azokat az anyagokat, amiket aztán az utolsó ülésen véglegznek a munkacsoportokban. Ez ugye, bekerül az ISZEF asztalára, és ha az ISZEF elfogadja ezt a dokumentumot, akkor ezt egy szerkesztett, rendezett formában fogjuk miniszterelnök úr rendelkezésére bocsátani.

Egy mondattal visszatérnék arra, amit mondtam, hogy szakmai munkának gondoljuk el, ezért most és ebben a körben, és ebben a munkában a politikai pártok vagy a parlamenti pártok ifjúsági szervezeteit nem hívtuk meg. Ezt abból a megfontolásból tettük, mert nem szerettük volna a politikai kommunikáció vagy a politika színterévé tenni, ezt kizárólag és nagyon szűken szakmai munkának gondoljuk el. Természetesen minden társadalmi, vagy civil szervezet vagy minden szféra képviselteti magát, de azt gondoltuk, hogy ebben a formában, vagy ebben az etapban a politikai pártok ifjúsági szervezeteit a munkacsoportokba nem hívjuk meg. Nem így lesz ez a következő etapban, hiszen ugyanúgy, ahogy a 2012-es, 2013-as cselekvési terv kidolgozásánál is meghívtuk a politikai pártok ifjúsági szervezeteit, és számítottunk a javaslataikra és a véleményeikre, és azokat be is építettük, amiket kaptunk – vagy a nagyját beépítettük –, így a következő cselekvési terv kidolgozásánál is természetesen; tehát a következő etapban már számítanánk a parlamenti pártok ifjúsági szervezeteinek a javaslataira és a képviselőire. Tehát még egyszer mondom, ez egy nyitott és hosszú távú folyamat, azt gondoljuk, hogy van jövője ennek, hiszen mindenképpen koordinálni kell a munkát.

Egyszer kaptam egy olyan kérdést, hogy egyenlők-e a munkacsoport résztvevői. Természetesen, tehát nincs különbség, hogy valaki egy civil szervezettől jött vagy valamelyik minisztériumból, mindenki egyformán vesz részt. A főosztály valóban először csak koordinál, aztán szakmailag nyilván szerkeszteni és ellenőrizni fogjuk az anyagot, de egyelőre csak koordinál, tehát minden munkacsoport a saját tagjai közül választott egy vezetőt, de annak a vezetőnek annyi a dolga, hogy ő összefogja a munkacsoport munkáját, nem első az egyenlők között, hanem csak segíti azt, hogy a munkacsoport egy koherens anyagot rakjon le az asztalra.

Még egyszer akkor a céldátumok. Tehát június elején: 4-én, 5-én, 6-án lesz a harmadik körös munkacsoport ülés, terveink szerint 17-én lesz az ISZEF-nek az ülése. És utána szerkesztett formában valamikor június második felében tudjuk miniszterelnök úr asztalára lerakni ezt a dokumentumot, amit gondolom, ha a miniszterelnök úr vagy a kormány elfogad, jóváhagy vagy áttekint, akkor utána természetesen nemcsak, hogy nyilvánosságra hozzuk, hanem terveink szerint ki is adjuk valamilyen formában, tehát mind online, mind nyomtatott formában elérhetővé fogjuk tenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Én annyit tudok mondani, és azért is tartottam fontosnak, hogy a bizottság tagjai halljanak erről, hiszen az ISZEF alakuló összejövetelére én is kaptam meghívást, ott voltam, és úgy gondolom, hogy egy fontos szakmai munka folyik. Erről

szerettem volna, ha a bizottság tagjai tudomást szereznek, és előbb-utóbb reméljük, hogy a szakmai anyagot is, ha a nyilvánosság után is, de úgy gondolom, hogy meg fogjuk vitatni vagy meg fogjuk beszélni.

Köszönöm szépen a tájékoztatást, és akkor még mielőtt továbbmennénk, Horváth Zoltán képviselő urat szeretném köszönteni az albizottságban, hiszen a mai ülés az első ülés, Lakatosné Sira Magdolna helyére érkezett az albizottságunkba.

Kérdezem a jelenlévő képviselő urakat, hogy van-e kérdés.

Varga László képviselő úr.

Kérdések, vélemények

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Kérdéskört és észrevétel kört külön csinálunk?

ELNÖK: Egyben.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Nagyon rövid leszek. Nyilván ez egy olyan kérdés, amelyben, a fővonalakban általában egyetértés szokott lenni. Ugye, az előző ciklusban, ha jól emlékszem, egyhangúlag fogadta el az Országgyűlés a nemzeti ifjúsági stratégiát, az ebbe ágyazott cselekvési tervek kétéves időszakokban, ezeknek a fő vonalai is természetesen általában egyetértésre szoktak találni, és valóban egy szakmai vita zajlik.

Az, hogy egyébként a kormány politikája mennyire szolgálja az ifjúság érdekét, ez nyilván egy másik vita lenne, meg ez már tényleg direkt politikai; én azt gondolom, hogy a következő napirendünk többek között azért is van, mert nem annyira az élet minden területén szolgálja az ifjúság érdekeit az, ami történt az elmúlt három évben. Ennek tudható be többek között az, hogy sokan úgy gondolják, hogy nem tudnak itt boldogulni, ennek kapcsán kell most törekvéseket meg célokat megfogalmazni. Nyilván egy ilyen szakmai munkának a homlokterében kell hogy legyen ugye, akkor az is, ami a következő napirendünk témája, tehát hogy tudnak itt érvényesülni a korcsoportba tartozók.

Én csak egy gyors véleményt mondanék még egy ügyben. Azért, mosolyogtam magamban, hogy valóban ez egy régi vita, hogy horizontálisan van-e jelen az ifjúság érdeke, a politika, az ifjúságpolitika a kormányzás különböző területein, vagy egyébként érdemes-e kiemelten – volt úgy, hogy minisztériumi szinten, nyilván összevonva más területtel, vagy egyébként legalább államtitkári szinten – kezelni ezt az ügyet. Én csak annyit tennék itt az asztalra, mert nyilván ez egy struktúra, ahogy gondolja a kormány; a lényeg persze az, hogy működjön a történet az ifjúság érdekében. De azért elég sokszor megkapták a szocialista kormányok azt a vádat, hogy egyébként nem, legalább államtitkári szinten nincs külön minisztérium, miért horizontálisan vannak jelen ezek az érdekek, ezek az értékek, ezek az ügyek. Azért csak eljutott odáig utána néhány évvel a kormányzás, hogy azt mondja, hogy akkor ez így rendben van.

Említett olyat, hogy például az ifjúsági törvénnyel kapcsolatban van egy markáns vélemény, hogy ugye, nincs szükség rá ebben a formában, régi törekvés, nem azt mondom, hogy a közvéleményben, de mondjuk, a szakmában. Én a magam részéről lehet, hogy kicsit későn, de az előző ciklus végén próbáltam abban segíteni, hogy ez megjelenjen az Országgyűlés előtt. Akkor én úgy éreztem, hogy a kormánypártok ifjúsági szervezeteinek is van hasonló törekvése, végül elfogadásra már nem került részint az idő rövidsége, részint egyéb okokból. Ebben nem tudom, hogy van-e világos vélemény, vagy véleménykülönbség van-e a kormánypártok ifjúsági szervezetei és a kormány között, hogy van-e szükség például ifjúsági törvényre, van-e szükség ilyen szinten szabályozni az ifjúság érdekeit. Annyi mindent szabályoz egyébként az Országgyűlés az utóbbi években, akár ez is beleférhet, bár ha a saját értékeimet nézem és a kétharmados dübörgést, akkor akár azt is mondhatnám, hogy még szerencse, hogy ebben a ciklusban ez nem kerülhet sorra.

Ezek csak megjegyzések voltak, általában amit gondolok a kormányzásról, azt úgyis nagyjából a bizottság tagjai tudják; azt meg egyébként, hogy a cselekvési terveket csinálni kell, meg célokat, meg szakmai előkészítés után kell célokat megfogalmazni, ez fontos. Én a magam részéről megszoktam, hogy olyan előkészítésbe nem kerülünk be, nem tudom, hogy a kormánypártok ifjúsági szervezeteit ez zavarja-e, nem baj, majd ők biztos ezt elmondják. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Pontosan nem tudjuk, hogy a képviselő úr mit gondol a kormánypolitikáról, csak sejtjük, lehet, hogy nem, és ennek az albizottságnak a témája ez a kérdés. Én azt gondolom, hogy az Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórumnak az a nagy lépéselőnye, hogy valójában azt tudjuk – akármilyen kormány van, volt, lesz, kicsit jobban, kicsit kevésbé pártolták az ifjúságpolitikát –, hogy volt szem előtt valójában. Ha a ciklusokat végignézzük, volt ISM, GYISM, államtitkárság, főosztály, alosztály, stb., akkor megint van államtitkári szinten ifjúságpolitika, de ez is egy kérdés vagy nézőpont. Ami fontos talán ebben az ISZEF-ben, hogy valójában, ha már foglalkoznak vele több minisztériumi szinten, akkor van ifjúságpolitikában való munka, mert ha ez sincs, akkor ez sincs, *(Dr. Varga László: Én nem mondtam.)*, nem támadásként mondom, inkább magamnak összegzésként vagy a bizottságnak. Tehát, hogy valójában én jónak találom, mert sokszor azt tapasztalom önkormányzati szinten is: ifjúsági munka, ifjúsági terület akkor van, ha csináljuk; mert fiatal van, ifjúság van, ha akarom, azt is mondhatom, van ifjúsági probléma is, de nyilván ez csak egy része az ifjúságpolitikának, tehát ha foglalkozunk vele, akkor igenis beszélünk róla, megpróbálunk cselekvési terveket tenni, jobbra tenni a jövőnket. Ha meg ez sincs, akkor ugye, nyilván ez sincs, tehát körülbelül csak az számomra, hogy az előző ciklusban az Ifjúsági albizottság egyszer sem ült, most igyekszünk ülésezni, és legalább – ez nem neked szólt, megint, a tényeknek – valójában, ha beszélünk róla, igyekszünk legalább a közbeszéd tárgyában, és a minisztériumok egyeztetésében ezzel az üggyel foglalkozni, úgy gondolom, hogy ez biztosan inkább pozitív.

Kérdezem, hogy van-e még a képviselők részéről hozzászólási szándék.
Stágel Bence képviselő úr.

DR. STÁGEL BENCE (KDNP): Csak egészen röviden. Azt hiszem, hogy ha bármilyen Ifjúsági albizottsági ülésen bármelyik napirendnél vagyunk, akkor mindig előkerülnek a különböző stratégiák és az ifjúsági törvény ügye, de azt hiszem, hogy valahogy mindig oda jutunk vissza, hogy konkrét ügyek vannak az ifjúság kapcsán. És szerintem akkor működik rendesen a kormányzat és akkor együttműködőek a minisztériumok, ha segítik ezeket a különböző konkrét ügyeket, mint amilyen itt a második napirendi pontban szereplő „Gyere haza” program is.

De, még mielőtt rátérnénk majd erre a második napirendi pontra, ehhez kapcsolódóan kérdezném főosztályvezető úrtól, hogy itt a Szakmai Egyeztető Fórumon, ha már itt konkrét témákat is egy kicsit boncolgatnánk, akkor például az itthon boldogulás kérdése, munkahelyteremtés kérdése kapcsán említettek-e esetleg intézkedéseket, hogy ez napirenden van-e, vagy ezzel kapcsolatosan számunkra valamilyen tájékoztatást adni – csak általánosan, tehát nem kell a részletekbe most belemenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e más képviselői kérdés, javaslat, hozzászólás, vélemény. *(Nincs jelzés.)* Akkor főosztályvezető úrnak adom meg a szót.

Téglásy Kristóf főosztályvezető (EMMI) viszonzása

TÉGLÁSY KRISTÓF (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Sorrendben mennék. A képviselő úr hozzászólásához csak egy nagyon rövid mondatot, ha

már így szóba került. A főosztály nagyon szívesen venné a képviselő úr segítségét abban, hogy például a Szocialista Párt véleménye megjelenjen; én három – elmúlt hetekben vagy hónapokban lévő – elég fontos olyan egyeztetésről tudok, ahol a Szocialista Párt nem volt ott, bár természetesen meghívót kapott, többek között például a cselekvési terv kidolgozásánál sem, és nem kaptunk javaslatot. Ha képviselő úr tud abban segíteni, hogy ezek a javaslatok eljussanak hozzánk, vagy a Szocialista Párt képviselői ezekre a megbeszélésekre eljőjenek, az nekünk nagy segítség lenne, mert nyilvánvalóan minden területről szeretnénk látni, hogy milyen javaslatok érkeznek.

Baráth Zsolt képviselő úr ugyan elment, de a Jobbik volt az, aki nagyon konkrét és megfogalmazott szöveges javaslatokat tett egyébként a nemzeti cselekvési tervhez.

Stágel képviselő úr kérdésére, természetesen, tehát a munkahelyteremtés, illetve a munkaerő-piaci kérdések ügye, a fiataloknak a munkaerőpiacra való bejutása, illetve a tanulás világából a munka világába való átmenet, ami mindig egy problémás életszakasz, ennek a segítése, és konkrétan a fiatalok munkavállalásának a segítése, több intézkedésben megjelenik – határozottan megjelenik a Nemzetgazdasági Minisztérium által kért, vagy beépített intézkedésekben. És a tanulás, életpálya, önálló egzisztencia megteremtése munkacsoport, illetve a kiemelt stratégia munkacsoport is nagyon komolyan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy az ezekhez a munkacsoportokhoz tartozó intézkedéseknek a kifuttatási iránya, tehát ami ügye, arra mutat, hogy körülbelül 2020-ig milyen általános irányokat képzelünk el, abban nagyon hangsúlyos az, hogy a fiataloknak a munkaerő-piaci helyzetét meg tudjuk teremteni.

Ahogy egy múltkori konferencián elhangzott, a számok azt mutatják, hogy ugyan nincs Magyarországon, vagy elenyésző mennyiségű az úgynevezett diplomás munkanélküliség, hiszen egy diplomát, felsőfokú diplomát szerzett fiatal 1-3 hónapon belül talál munkát, viszont az igaz, és az valós probléma, hogy ezeknek a fiataloknak körülbelül egyharmada nem azon a szakterületen talál munkát, amit egyébként tanult. Tehát nem a diplomájának megfelelő munkahelyen dolgozik, ami nyilvánvalóan nem jó sem a társadalomnak, sem a gazdaságnak, sem magának a fiatalnak, hiszen nem azért tanult.

Tehát azt gondolom, hogy ezek az intézkedések és a meghatározandó jövőkép, amihez természetesen utána majd a 2014-'20-as EU-s költségvetéshez is, illetve nyilván a minden évben tervezett hazai költségvetésben is forrásokat kell rendelni; illetve mi forrásokat fogunk tervezni és gondolom az NGM is, és minden tárca, aki részt vesz ebbe, az visz ebbe. Úgyhogy nagyon komolyan foglalkoznak azzal, hogy hogy lehet segíteni és fejleszteni, még egyszer mondom: a fiatalok munkaerőpiacra való bejutásán, de egyáltalán azt az élethelyzeti problémát, amit a tanulás világából a munka világába való átmenet, és ezzel együtt az önálló egzisztencia megteremtése. És akkor hadd tegyem itt hozzá, hogy a családalapítás és a gyermekvállalás kérdése is idetartozik, ez az egész kérdéskör, hogy hogy tudjuk átsegíteni a fiatalokat ezen a problémán, és hogy tudunk nekik lehetőségeket adni. Úgyhogy az egyik kiemelt témája lesz ennek a bizonyos dokumentumnak a munkaerő-piaci helyzet, ami már a cselekvési tervben – még egyszer mondom az NGM által beépített intézkedésekbe főleg, de más minisztériumok is javasoltak intézkedést – már most tetten érhető, a következő cselekvési tervben nyilván a tapasztalatok alapján, és a helyzet alapján még hangsúlyosabban kell majd ezzel foglalkozni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a képviselőket, hogy van-e kérdés észrevétel, reagálás. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor a tájékoztatót tisztelettel köszönöm a főosztályvezető úrnak, és akkor egy szavazást megteszünk erről is, hogy legyen határozata az albizottságnak.

Határozathozatal

Aki elfogadja a tájékoztatót a jelenlegi ISZEF munkájáról, illetve az aktuális ifjúsáspolitikai törekvésekről, az kérem, szavazzon! (*Dr. Varga László: Erről nem szoktunk szavazni.*) Ha nem szavazunk sose, akkor valójában nincs határozatunk se. (*Szavazás.*) Tehát 4 igen és 1 tartózkodással elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Tájékoztató a „Gyere haza” programról Előadó: Azbej Tristan alapító, Gyere Haza Alapítvány és Kovács Péter kuratóriumi elnök, Gyere Haza Alapítvány

A második napirendi pont: Tájékoztató a „Gyere haza” programról.

Még egyszer tisztelettel köszöntöm Azbej Tristan alapítót, illetve Kovács Pétert, a kuratórium elnökét a Gyere Haza Alapítványnál, és akkor tisztelettel kérdezem, hogy ki kezdi. Azbej Tristan úr, parancsoljon.

Azbej Tristan alapító (Gyere Haza Alapítvány) tájékoztatója

AZBEJ TRISTAN alapító (Gyere Haza Alapítvány): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Előljáróban szeretném megköszönni, hogy beszámolhatunk, a „Gyere haza” programról, mind az alapítványnak a munkatársai és önkéntesei nevében, de főleg azoknak a fiataloknak, hazatérő fiataloknak a nevében, akiket az Alapítvány mentorál, és akiknek a sorsáról beszélgetni fogunk a következő 20-25 percben.

Először is azt szeretném mondani, hogy az a tény, hogy itt beszélhetünk egy parlamenti albizottság előtt, ami szinte teljes létszámban jelen van, illetve a főosztályvezető úrnak az előző napirendben tartott beszámolója azt mutatja, hogy mind a politikai pártok, mind a döntéshozás, a kormányzat ráébredt arra, hogy milyen égető társadalmi problémáról van szó, amikor a fiataloknak az elvándorlásáról beszélünk. És azt is el lehet mondani, hogy bár a fiatalok elvándorlásának okaival kapcsolatban, a mértékével kapcsolatban, a jelenlegi elvándorlási hullámnak a kezdetével kapcsolatban politikai jellegű viták vannak, amit az előző napirendi pont vitája is jól példáz, de abban mindannyian egyetértünk, hogy a pályakezdésük előtt álló, családalapítás előtt álló fiataloknak az elvándorlása egy hatalmas veszteség az ország számára, és ezt a problémát kezelni kell.

Ennek a problémának a kezelését célozza, a Gyere Haza Alapítvány, és mielőtt elmondanám azt, hogy milyen elvi alapokon nyugszik a kezdeményezésünk, azzal szeretném kiegészíteni az előző gondolatot, hogy a migráció önmagában nem egy káros folyamat, csak az aszimmetrikus egy irányba mutató migráció az. Tehát azt alapvetően egy ideális életpályának gondoljuk, hogy egy magyar fiatal külföldre látogasson, huzamosabb ideig ott tartózkodjon, egy-két évig ott tanuljon, tudást szerezzen, munkát, tapasztalatot szerezzen, világot lásson, és utána hazatérjen; ennek történelmi előzményei és hagyományai vannak. Talán elég a legnagyobb magyart: Széchenyi Istvánt megemlíteni, aki, hogyha nem vándorolt volna külföldre pár évre, és nem szerzett volna ott tapasztalatot, akkor Magyarországon a modern hitelrendszer később kerül bevezetésre, de még a lóverseny is később honosul meg Magyarországon. Sőt a Lánchíd megépítésének is a gondolata külföldön ötlött fel Széchenyi fejében, de korábbi történelmi példák is vannak: Apáczai Csere János, ha nem járt volna huzamosabb ideig külföldön, akkor nem tudta volna modernizálni a magyar művelődést. Külföldi, más országokból származó példa például Nagy Péter cár, aki a külföldi tapasztalatai alapján modernizálta az országot.

Aminek érdekében a Gyere Haza Alapítvány tevékenykedik az az, hogy a külföldön szerzett tudás utána itthon gazdagítsa az országot, magyarul, hogy a külföldi jegyet váltó fiatalok megvegyék a retúrjegyet is, ebben próbálunk segíteni. És nemcsak az ország szempontjából nézzük ezt a problémát, ugyanis, amikor elvándorlásról beszélünk, akkor olyan szakzsargonok és kifejezések szoktak repkedni a levegőben, minthogy demográfiai tendenciák, meg munkaerőnek a rendelkezésre állása, valamint az agyak elszívása, a „brain-

drain” folyamata, és ezek nagyon fontos szempontok, ha csak a gazdaságot nézzük vagy a munkaerőpiacot. Itt bizony egy nagyon fontos emberi dimenziója van az egésznek, itt sorsokról beszélünk, amelyeket nagyon nehéz helyzetbe hoz, illetve személyes apró tragédiák fűződhetnek ahhoz, ha valaki arra kényszerül, hogy kivándoroljon, és külföldön idegenként kelljen leélni egy életet. Bár különböző lelki alkatok vagyunk, de az Alapítványnak az a hitvallása, hogy tartós, teljes körű boldogságot valaki csak az otthonában, saját hazájában tud elérni. És főleg ezek a személyes érzelmi indíttatások, ami miatt mi, néhány fiatal, akik külföldről hazatértek, illetve olyan fiatalok, akiknek a közvetlen rokonságából vándoroltak külföldre, úgy gondoltuk, hogy egy programot útjára indítunk, ami valós segítséget nyújt azoknak a fiataloknak, akik ha tehetnék, akkor hazatérnének.

Amikor a programunknak az eszközeit kiválasztottuk, az első lépés az volt, hogy megértsük azt, hogy mik azok az indokok, ami miatt fiatalok a külföldi életet választják, és sokszor találkozunk azzal a cinikus véleménnyel, minthogy ez a három indok, ami miatt külföldre mennek a fiatalok, az a pénz, pénz és a pénz, tehát a megélhetés. Itt nemcsak erről van szó, szociológiai kutatások – kiemelném Bauer Béla főiskolai docens úrnak a kutatásait – azt mutatják, hogy egyrészt van egy olyan indíttatás, hogy azért vándorolnak külföldre fiatalok, mert lehet. Tehát a 2004-es európai uniós csatlakozásunk óta megnyíltak a külföldi munkaerőpiacok, és egész egyszerűen kíváncsiságból és kalandvágyból indulnak útra fiatalok, a probléma az, hogy nagyon sok esetben ott is ragadnak.

Aztán van egy olyan, szintén ezek a szociológiai kutatások, amire hivatkoztam, kimutatták, hogy van egy szubjektív és néha irracionális kilátásról alkotott képe a magyar fiataloknak, sokszor sokkal rosszabbnak látják a kilátásaikat Magyarországon, mint amilyenek valójában, meg a saját anyagi helyzetüket, mint amilyen az valójában. És arra szeretnék rámutatni, hogy itt is alapvetően szubjektív érzelmi érvek dominálnak a kivándorlás mellett, és tagadhatatlanul ott van egy jelentős hányada a kivándorlóknak, akiknek valóban megélhetési problémáik vannak, és reális helyzetértékelés az, amikor nincs előttük egy jövőkép és emiatt mennek külföldre.

Ennek megfelelően kerestük az eszközöket, amikkel a „Gyere haza” program igyekszik segíteni a hazatérőket. És először, amikor elindult, még nem is kaptuk meg az alapítványi formát, mindössze egy blog oldal volt, a www.gyerehaza. oldal, ahol a hazatérő fiatalok osztották meg a tapasztalataikat azokkal, akik külföldön vannak, és a hazatérést fontolgatják. Indítónak egy tízes listát állítottunk össze azokból az érvekből, illetve szempontokból, ami alapján a hazatérők úgy döntöttek, hogy visszajönnek. Ezen a listán érzelmi, logikai és anyagi érvek vannak, ugyanúgy a családnak, a szeretetteknek az ittléte helyet kapott rajta, mint például a kétségtelenül családbarát magyarországi szociális rendszer. De helyet kaptak rajta az olyan apró banális érvek is, amik utána valamilyen szinten híres-hírhedté tették ezt a listát, és a figyelem, a társadalmi párbeszéd középpontjába helyezték a kezdeményezésünket, mint például az apró magyar vonatkozású dolgok, az ízvilág, vagy például a kezdeményezésünk szimbólumává vált Túró Rudi.

Az érzelmi eszközöknek, illetve támogatásnak, erkölcsi támogatásnak egy másik, valamivel hatékonyabb formája az az, hogy összegyűjtöttük és összegyűjtjük azoknak a fiataloknak a sikertörténeteit, személyes életútját, akik hazatértek és itthon tudtak sikeresek lenni. Ez azért fontos, mert azt az üzenetet támasztja alá személyes életutakkal, hogy a hazatérés egyáltalán egy megfontolandó opció, amikor a fiatalok tervezik az életpályájuknak a folytatását, illetve el lehet lesni azokat a trükköket, illetve módszereket, amikkel a hazatérő magyar fiatal itthon tudott boldogulni és sikeressé tudott válni.

Ezen kívül, amikor továbbléphetett ez a program, megkapta az alapítványi keretet, hogy egy jogi kerete is legyen a mozgalmunknak; illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumának az anyagi támogatását is, hogy egy fiatalokat segítő, kézzelfogható, megélhetés jellegű segítséget adjunk a hazatérésükben. Akkor, illetve azt megelőzően

felmértük azt, hogy milyen programok vannak a világban, amiknek hasonló a célja. Tehát itt nem magunknak kellett feltalálni a spanyolviaszt, mert ennek külföldön az ilyen jellegű programoknak, amiket külföldi zsargonnal grain-drain-nek – amit talán az agyag visszaszerzésének lehetne fordítani – névvel illetnek, ennek hagyománya van az Európai Unióban is több helyen, de egyébként a diaszpóra nemzetek között is, mint például Izrael, illetve Örményország. Ezeket a programokat vizsgáltuk meg szakmai szemmel, hogy melyek azok a programok, amelyek idehaza alkalmazhatóak lennének.

Lassan az időkeretem lejár, és átadnám a szót a kuratórium elnökének, aki részletesen fogja bemutatni azt a „Gyere haza” Karrier Pont programelemet, illetve a „Gyere haza” vállalkozásfejlesztési pont programelemet, amelyik egy célzott karrier-tanácsadást nyújt a célcsoportnak. Tehát abban segít a külföldön élő és hazatérést fontoló fiataloknak, hogy feltárja előttük a valós helyzetet, hogy milyen esélyekkel és lehetőségekkel indulnak, ha hazatérnek, illetve praktikus tanácsokat is adnak, hogy hol tudnak elhelyezkedni a külföldön szerzett tapasztalatoknak, tudásuknak az itthoni kamatoztatása érdekében.

Egy másik ilyen programcsoport az, amit jellemzően külföldön is, és remélem, hogy a jövőben Magyarországon is önkormányzatokkal együttműködésben lehet megvalósítani. Ide tartoznak például a Fecskeház programok, illetve a vállalkozásfejlesztési inkubációs programok, amikről részletesen most nem beszélnék. És végül szót kell ejteni arról is, hogy amellet, hogy mi szakmai programokat hajtunk végre, szeretnénk civil szervezet formájában szakpolitikai lobbizást tevékenységet kifejteni a hazatérő magyarok érdekében, és ezért vizsgáljuk, gyűjtjük össze azokat az intézkedéseket, amelyekkel meg lehet könnyíteni a hazatérést. Itt olyanokról van szó, mint például a hazatéréssel járó különböző adminisztratív folyamatoknak az egyszerűsítése, olcsóbbá tétele, illetve a honosításoknak az olcsóbbá tétele, és ezeket az intézkedéseket dolgozzuk ki, illetve igyekszünk a döntéshozók figyelmébe ajánlani.

Miután ez egy politikai fórum, ahol most beszámolhatok a mozgalomról, illetve a „Gyere haza” programról, azt is szeretném elmondani az előadás rám eső részének a zárásaként, hogy alapvető konszenzus van a politikai pártok között ennek az ügynek a fontosságában. És nagyon hálásak vagyunk azért, hogy két évvel ezelőtt ezt az ügyet a közéletnek a színpadára kivitte a KDNP-nek az ifjúsági társszervezete, az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség, és ezt az egész problémát a politikai diskurzusnak, a közéleti párbeszédnek az egyik központi témájává tette. Ugyanakkor, hogy ne egyetlen szervezetnek az érdemét dicsérjem, azt látni kell, hogy a „Gyere haza” programmal kapcsolatos akciók, illetve nyilatkozatok és viták során a legtöbb politikai párt és szervezet, bár néha vitatta a Gyere Haza Alapítványnak az állításait és az eszközöket, amiket használunk, de alapvetően támogatásáról biztosította a kezdeményezést és az ügynek a fontosságát hangsúlyozta. Az elmúlt másfél évben több olyan, egyébként ellenzéki politikai párt volt, aki meghirdette ugyanezen a néven a „Gyere haza” programját, és mi azt szeretnénk kérni, hogy ezek a programok lépjenek a tettek színterére. Talán a mai Magyarországon azt naiv dolog elvárni, hogy a mi "Gyere haza" programunk mögé álljanak be a politikai erők, de ha más nem, én azt szeretném, ha azzal versenyeznének, egy konstruktív pozitív versenyhelyzet alakulna ki a magyarországi politikai szervezetek és pártok között abban, hogy ki tud még hatékonyabb, még hatásosabb „Gyere haza” programot, nevezze bárminek, kivitelezni a következő években.

Köszönöm szépen a figyelmet, és átadom a szót a Gyere Haza Alapítvány kuratóriumi elnökének.

Kovács Péter kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány) prezentációja

KOVÁCS PÉTER kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány): Köszönöm szépen. Köszönöm elnök úr a meghívást, köszönöm a bizottságnak a meghívást.

Elnök úr, ha megenged egy személyes megjegyzést. Itt kiemelte, hogy Horváth Zoltánnak ez az első Ifjúsági albizottsági ülése, nekem az első bizottsági üléssem teljes egészében, ezért is külön öröm számomra, hogy részt vehetek.

Egy rövid bemutatkozással kérem, hogy engedjék meg, hogy elkezdjem. Azért érdekes talán bemutatni saját magamat, mert ez eléggé összefügg azzal, hogy miért is lettem én a Gyere Haza Alapítvány kuratóriumának az elnöke, miért tartom fontosnak ezt a kezdeményezést. Úgy gondolom, hogy az én élettörténetem rövidke, amit eddig leéltem, az nem annyira egyedi és elég jól bemutatja azt, hogy egy fiatalnak mivel is kell szembesülnie akkor, ha kimegy, ha hazajön, mi vár rá, milyen lehetőségei vannak.

Közgazdász végzettségű vagyok, Magyarországon tanultam Gödöllőn és egy évet Hollandiában. A hollandiai tanulmányaim után kimentem Észtországba, ahol 4 hónapot dolgoztam, úgyhogy összességében több mint egy évet én külföldön voltam. És miután hazajöttem, ez 2007-ben volt, előtte egyébként azt tapasztaltam – egy teljesen szakmai ifjúsági szervezetnek voltam a tagja még az egyetem alatt, nemzetközi szakmai gyakorlat csereprogramot szerveztünk – és azt láttam, hogy azokat, akiket ezen a csereprogramon keresztül Magyarországra hozunk a világnak bármelyik pontjáról, szeretik Magyarországot, tetszik nekik. Akkoriban még nem volt nagy divatja az elvándorlásnak, ugye, 2004-ben csatlakoztunk csak az EU-ba, ezzel nyíltak meg a lehetőségek; 2006-ban, amikor én kimentem külföldre, akkor már egyre gyakoribb volt ez. És tényleg sokan mondták azt, hogy elmennének, szeretnének elmenni, 2006-ban már éreztük a válságnak az első jeleit Magyarországon is, viszont ennek ellenére a külföldiek nem értették, hogy miért akarnak innen elmenni a magyarok, amikor ez egy tök jó hely.

Hazajöttem 2007-ben. Azt tapasztaltam, hogy borzasztó gyorsan találtam munkát annak ellenére, hogy még nem fejeztem be itthon az egyetemet. Külföldről már megvolt egy BSc pénzügyi diplomám, gyorsan lecsapott rám egy multinacionális nagy bank, és nem azért, mert annyira szuper lettem volna, annyira kiemelkedő lettem volna a többiek közül, a versenytársaim közül, akik szintén ugye, fiatalok voltak, pályakezdők, egész egyszerűen azért, mert voltak külföldi tanulmányaim, volt külföldi szakmai tapasztalatom, beszéltem angolul, és úgy látszott, hogy ez akkor a magyar munkaerőpiacon elég. És egyébként azóta munkaerő-közvetítő lettem, most már több mint öt éve foglalkozom ezzel és azóta is ezt tapasztalom egyébként, hogy az a pályakezdő fiatal, aki megjárta külföldet, akinek van tapasztalata – akár szakmai, akár tanulmányi –, jól beszél angolul vagy plusz egy idegen nyelvet, az Magyarországon nagyon könnyen el tud helyezkedni és nagyon könnyen tud karriert csinálni, ha tényleg szeretne.

Az Alapítvány története 2010-ben, 2011-ben kezdődik, akkor indult az a blog oldal, amit a Tristan is mondott. És az, hogy ebbe én beléptem, ezzel elkezdtem foglalkozni, az tényleg nagymértékben összefüggött azzal, hogy láttam a magyar munkaerőpiacot, láttam, hogy mekkora igény van azokra, akik külföldet már megjárták, és láttam, hogy mekkora hiány van azokból a szakemberekből, akik ma egyébként külföldön vannak, pedig magyarok. Egyébként még egyszer a munkaerő közvetítéssel kapcsolatban. Elég sok olyan eset előfordul most már az utóbbi időben, hogy külföldről kell hogy hozzunk szakembert azért, mert a magyar munkaerőpiacon egész egyszerűen az a készég vagy készségcsoport hiányzik, amit egyébként ezek a külföldiek be tudnak tölteni, holott tudjuk azt, hogy a magyarokban is meg lenne, csak ezek a magyarok sokszor külföldön vannak. Egyébként nagyon érdekes tapasztalat, például, ha Lisszabonban vagy Madridban most posztolok egy álláshirdetést, akkor arra egyből bejelentkezik egy csomó spanyol, meg portugál, mert Magyarországon biztosabb a munkahely és jobb a fizetési lehetőség, mint ott.

Ez a legfontosabb megállapítás, amit én is tapasztaltam, és amire tényleg azt tudom mondani, hogy így van: nyelvtudással és releváns végzettséggel Magyarországon nagyon jó állásokat lehet találni, a magyar munkaerőpiac ki van éhezve ezekre a szakemberekre,

ahogyan egyébként Stágel képviselő úr is elmondta, hogy a diplomás munkanélküliség elenyésző – egy és három százalék között van valahol. Az valóban igaz, hogy a diplomásoknak körülbelül az egyharmada nem a szakmájában dolgozik, de biztos, hogy ez nem azokra vonatkozik, akik külföldön szereztek tapasztalatokat, nyelveket jól beszélnek, és olyan végzettséggel rendelkeznek, amire ma szükség van.

Képzett szakemberek hiányoznak. Nagyon érdekes például, hogy mondjuk, hegesztőmérnököt vagy gépészmérnököt, aki tud németül és angolul, vagy németül, vagy angolul, Magyarországon megtalálni az szinte lehetetlen annak ellenére, hogy egyébként nagyon sok magyar van ilyen végzettséggel, és tudnak is németül, csak Németországban élnek; ez nettó veszteség Magyarország számára, ezeket az embereket valamilyen módon haza kell hozni.

A Gyere Haza Alapítvány kétféle dolgot próbál meg. Az egyik az már működik, a másik az inkább terv. Az egyik az a Karrier Pont, ami segít az álláskeresésben azoknak, akik külföldön élnek, de kacérkodnak legalább a gondolattal, hogy hazatérjenek. A Vállalkozói Pont – azért írtam ide, hogy beta!, mert az még egy kialakulófélben lévő segítségnyújtási lehetőség – az az, hogy megpróbál segíteni az Alapítvány azoknak, akik vagy vállalkozást szeretnének indítani egy jó ötletet meglátva külföldön, Széchenyi példája, vagy már van egy vállalkozásuk, viszont ezt szeretnék Magyarországon is honosítani.

A Karrier Pontot tavaly kezdtük el, ami jelenleg egy strukturált segítségnyújtást jelent az álláskeresők számára, akik külföldről szeretnének Magyarországra hazatérni és itt boldogulni, és 2013 februárjától működik már teljes gőzerővel. 2011-ben kezdtük egyébként az egészet. Először volt ez a blog oldal, nagyon jó ötletek, infrastruktúránk nem volt hozzá, ez akkor egy teljesen civil kezdeményezés volt mindenféle anyagi támogatás nélkül. Rengeteg támadás ért minket, a Túró Rudi kapcsán, meg az ötleteink kapcsán nagyon sok; illetve nagyon sok olyan támadást kaptunk egyrészt, hogy miért csináljuk ezt, ez teljesen felesleges, Magyarországon nem lehet boldogulni, Magyarország nem jó hely, Magyarországról menekülni kell. És azt kell mondjam, mivel a tapasztalatom pont ellentétes volt, ezek a támadások megerősítettek abban, hogy itt nemcsak arra van szükség, hogy tényleg gyakorlati segítséget nyújtsunk, hanem arra is, hogy egyfajta misszióként szemléletet formáljunk. Lelkes önkénteseink voltak ebben az időszakban, de semmi több, és ez volt az újdonság varázsa, hiszen mi kezdtük el Magyarországon.

2012-ben aztán elkezdett ez már rohamosan fejlődni. Ugye, az EMMI-től kaptunk egy-két millió forintos támogatást, ezt bizonyára a képviselő urak is tudják, illetve az Új Nemzedék Ház biztosít számunkra irodát, ahol tudunk működni. Elkezdtünk együttműködések megkötni munkaadókkal, szakmai szervezetekkel, lett irodánk, lettek stabil tanácsadóink, akik már ténylegesen arra voltak predesztinálva, hogy a minket megkereső külföldi álláskeresőknek segítsenek, illetve itt már voltak olyan sikerélmények, amikor valaki tényleg a mi segítségünkkel kapott állást Magyarországon.

2013-ból egy pillanatkép. Itt azt hiszem, hogy pont az RTL Klubnak a kamerája látható, de ebben nem vagyok biztos, egy tévéfelvétel volt, amikor a „Házon Kívül”-ben bemutatták azt, hogy hogyan is működik maga a tanácsadás, hogyan működik a segítségnyújtás. Ő egyébként, aki ott beszél, ő már egy állandó tanácsadónk, egyébként Csontos Szendrának hívják a hölgyet; illetve az iroda, az pedig az állandó irodánk. E-mailes, telefonos és személyes tanácsadásra van most már lehetőség, hogy akik külföldről szeretnének hazajönni és jelenleg is külföldön vannak, őket főleg e-mailben és telefonon tudjuk segíteni. Illetve, aki már hazatért Magyarországra, de próbálna elhelyezkedni és egy kis segítség kell lenni, vagy éppen mondjuk, a nyaralását tölti Magyarországon, hazajött látogatóba, viszont aztán utána szeretne egy kicsit hosszabb időre hazaköltözni, ők pedig személyesen bejöhetnek most már ebbe az irodába, előre egyeztetett időpontokban.

Együttműködési megállapodásokat kötöttünk a Munkástanácsokkal, a FIVOSZ-al, ugye velük fogjuk ezt a vállalkozásnyújtási segítséget elkezdni. Az EMMI-től ugye, kapunk támogatást, a Budaörsi Önkormányzattal van kialakulóban az a bizonyos Fecskeház program, ami egy inkubátorház lesz, és Tristan említette, és nagyon fontos, hogy körülbelül napi 10-15 megkereső e-mail érkezik, amiket mind megválaszolunk, iktatunk, és ezekben próbáljuk tényleg azt a segítségnyújtást kifejezni, amire egyébként az egész Gyere Haza Alapítvány létrejött.

Olyan kérésekkel keresnek meg minket, hogy hogyan működik a munkaerőpiac. Csak képzeljük el azt a szituációt, amikor valaki adott esetben 5-10 éve már nem él Magyarországon, márpedig Magyarországon mondjuk, az álláskeresési technikák, ezeknek a felületei átlagosan két évente változnak és cserélődnek; ugye, nagyon fontos, hogy naprakész információkat tudunk nyújtani, amivel egyébként hatékonyabbak tudnak lenni azok, akik Magyarországon bármilyen módon állást keresnek. És a másik, amit a Tristan említett, hogy vannak olyan adminisztratív nehézségek, mint például a honosítása egy-egy megszerzett végzettségnek, amiket nem mindig tudják, hogy hogyan működik, sőt általában nem, hiszen azért ezek eléggé komoly bürokratikus akadályt jelentenek, ebben tudunk még segítséget nyújtani nekik.

Egy régi kis bemutató a honlapunkról, ha ellátogatnak a www.gyerehaza.honlapra, akkor ilyen felülettel találkoznak. Itt jobboldalon azt a rovatot mutatja be, amelyikben olyanok számolnak be arról, hogy Magyarországra hogyan települtek haza, akiknek tényleg itt sikerült külföldről valamilyen sikert elérni. Ezek a tervek. Ezeket 2013-ban, 2014-ben tervezzük részben megvalósítani, hogy a Karrier Pont mellett működjön valóban a Vállalkozói Pont is, hogy alakuljon ki ez a Fecskeház program, ami vállalkozások számára jelenthet valóban inkubátorházat, illetve munkaadókkal alakítsunk ki együttműködéseket.

Jelenleg úgy néz ki, pár nagyobb céggel sikerült már leszerződünk. Ezek olyan együttműködési megállapodások, amiknek az a lényege, hogy rajtunk keresztül meg tudják hirdetni azokat az állásaikat, amire valóban külföldről hazatelepülő magyar munkaerőt várnak, és éppen ezért hajlandóak skype-on vagy telefonon interjúzni; hajlandóak kivárni a hazatelepüléssel kapcsolatos időt, illetve hajlandóak akár tényleg gyakorlati segítséget is nyújtani a hazatérőknek, mindenképpen ők a célcsoport és őket célozzuk meg.

Ahogy említettem, nagyon fontosnak tartom – én személy szerint is – a szemléletformálást pont azért, mert az átlagos magyarországi szemlélet, sokszor azt tapasztalom, hogy szöges ellentétben áll egyébként a gyakorlattal. Az egyik, hogy Magyarországra az jön vissza, aki szeretne ténylegesen értelmes, normális, sikeres karriert építeni és nem csak a hülye, hogy munkahelyek vannak, hogy munkahelyeket lehet találni a vállalkozásoknál; és ha valaki tudja azt, hogy hogyan lehet ezekhez bejutni, akkor sikereket tud elérni, és nem az állam dolga, hogy munkahelyeket szerezzen. Illetve Magyarországon abszolút el lehet érni olyan sikereket, vagy adott esetben akár jobb sikereket is, mint a világ más pontján, főleg, ha mondjuk, összehasonlítjuk például a megélhetési költségeket Magyarországon és teszem azt Londonban; lehet, hogy Londonban egy fizetés magasabb, de abszolút értékben valószínűleg a végére több marad a pénztárcájában egy tapasztalt diplomás munkavállalónak, mint például Londonban.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, természetesen Tristannal együtt nagyon szívesen válaszolunk minden kérdésükre.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönjük szépen a beszámolót. Először a képviselő urakat kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatos kérdés, észrevétel.

Ameddig gondolkodnak, addig elmondom azért, hogy természetesen sokan jártak ki, nem csak azok a kiemelt emberek külföldre, hiszen a XVI. században a pellegrinusoknak ez

volt a feladatuk, hogy valójában mielőtt mesterek lesznek, előtte meg kell tanulni Nyugat-Alföldön azokat a szakmákat. És természetesen a filozófusok, a református teológus hallgatók is mindemellett ezeket az utakat bejárták, úgyhogy nemcsak kevesen vannak, hanem sokan, és Széchenyinél már csak a selyemhernyókat vártam, ha már a múlt héten itt voltak a selyemutasok, akkor a selyemhernyókat is ő hozta Magyarországra.

Varga László képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Mondhatnám, hogy igyekszem rövid lenni, de valószínűleg nem fog sikerülni.

Először is azt mondanám, hogy nagyon örülök, hogy itt vannak és tudunk beszélni. Nyilván sok mindent hallott az ember a sajtón, a médián keresztül, saját maga keresett ezt-azt az interneten, és kialakult egy véleménye arról, amit önök csinálnak. Én a mai napra azt mondanám magunknak – és ezt feltételezzük egymásról szerintem kölcsönösen –, hogy itt a jó szándék munkál emberekben, meg azokban, akik itt a hasonló jellegű törekvéseket támogatják. Én ezt gondolom, és szerintem igazából nem is ez a baj, tehát most kezdem igazán megérteni, hogy mi a baj.

Valóban több része van ennek a kivándorlási folyamatnak, vagy mondjuk úgy: világlátási folyamatnak a magyar ifjúság, és most már nemcsak a magyar fiatalság részéről. Nem tudom, hogy melyikük említette ezt, 2004-től ugye, európai uniós tagok vagyunk, egyébként lehet, valóban van lehetőség, mondjuk, ha az anyagi helyzet, vagy egy ösztöndíj megengedi valakinek külföldön tanulni, érvényesülni. Ennek kapcsán az Erasmus program egy ismert, gondolom hasonló jellegű programokkal voltak külföldön. Megjegyzem, hogy az európai Fiatal Szociáldemokratáknak a szervezete gyűjtött is egy európai népi kezdeményezésre – tehát európai uniós szinten – aláírást azért, hogy ez egyébként legyen valóban egy lehetőség akár mindenki számára legalább fél évig; csak előnye lenne ennek, nyilván egymás kultúráját megismerni. Ugye, a magyar fiataloknak nyelvet tanulni, tapasztalatokat szerezni, mondjuk jobban érvényesülni itthon utána, ez rendben van.

Azt gondolom, hogy az, amit csinálnak, az tulajdonképpen persze, hogy egy ilyen patrióta érzelmekkel operáló, valaki kint ilyen végzettségek és lehetőségek után érvényesülő, de hát kint is maradó fiatalra fókuszál. Ezzel nincs baj szerintem, tehát én azt látom, hogy egyébként ezt érdemes csinálni és van értelme. Csak szerintem a probléma az lényegesen szélesebb és nagyobb, és azoknál, akiknél itt ilyen objektív és anyagi egzisztenciális okai vannak dominánsan, főleg az utóbbi években a kivándorlásnak, azoknál lehet, hogy egy Túró Rudi valóban patrióta érzelmeket kivált. És lehet, hogy annál, akinek ez simán egy egyszerű döntés az életében, annál ez rendben van, de nagyon sok olyan családot, fiatal ismerek a környezetemből, akiket ez elképesztően érint, elképesztő hétköznapi módon, és hihetetlen beszűkült lehetőségekkel találkoztak Magyarországon, és ezért történt az, hogy ők elmentek.

Én próbálok igazságos lenni teljesen. Örülök, hogy főosztályvezető úr is itt van, meg itt vannak a bizottsági tagok, tehát nyilván egy nagyon picit politikai vita lesz, igyekszem ezt nem önökre zúdítani, akkor ennyit tudok most ebben a körben vállalni. Nyilván ebben benne van a válság Európa-szerte mindenhol, tehát azért látni, hogy mondjuk, Spanyolországban van egy ifjúsági munkanélküliség, ahol 50 százalék környékén van a korcsoportot érintően, ez siralmas, és nyilván ennyire nem drasztikus nálunk a helyzet. De főként országrészekre vonatkoztatva. Én északkelet-magyarországi vagyok, miskolci, és egyébként társadalmi csoportokra vonatkoztatva nagyon durva számok vannak. Valóban ez egy folyamat, de azt állítom, hogy 2010 óta ez felgyorsult. Több oka van ennek, és azt hiszem, hogy nagyon jó lenne, ha egy szimpla – ilyen patrióta érzelmekre alapozó – tanácsadó programmal ezt meg lehetne oldani, én örülnék a legjobban, de szerintem nem erről van szó. Tehát azt hiszem, hogy ez egy kisebb része a problémának, amelyeket ilyen módon meg lehet oldani – mondhatni a „Gyere haza” programot, így hirtelen.

Tehát azt hiszem, hogy a fiatalokat, akik ugye, általában alacsonyabb bérrel kezdik a pályájukat, nyilván ez a fajta adórendszer nem érintette előnyösen. Tehát, ha most nagyon direkt politikai megnyilvánulást akarnék mondani – és akkor mondok is –, akkor az első pontja egy „Gyere haza” programnak szerintem egy többkulcsos adórendszer, ami picit ennek a korcsoportnak az előnyére fordítja itt az adózást. De egyébként akkor mondjuk, az alapvető élelmiszer áfa is, de nem akarok ennyire aktuálpolitikálni. De mondjuk, ha a munkanélküli ellátás olyan Magyarországon, mint amilyen, az is probléma szerintem. Tehát valóban diplomával egyszerűbb elhelyezkedni, de azért az a három hónap Európában, az Európai Unió területén az utolsó között van mind időtartam, mind munkanélküli ellátás tekintetében; szerintem ez se túl motiváló olyan környezetben, ahol magasabb munkanélküliiséggel találkozunk, mondjuk adott esetben Északkelet-Magyarországon a fiatalok, hogy gyakorlatilag nincs ilyen tekintetben védőháló.

Az oktatás területén két nagy terület van, tehát van egy 16 évre csökkentett tankötelezettség, ami nyilván sokak számára már a végzettség megszerzését sem teszi lehetővé; és persze lehet mondani azt, hogy miért nem szerzik meg, lehetőség ez mindenkinek. Látni kell, hogy van, ahol ez erőteljesen motivációt igényel, kötelezettséget, tankötelezettséget, hogy egyébként 18 éves koráig legalább egy szakmát szerezzen meg az a fiatal, jobban tudjon érvényesülni adott esetben, azokban a hiányszakmákban, amiket említettek, tehát hogy tényleg itt hegesztőt nagyon nehéz találni, de sok mindent sorolhatnánk. Én is azt látom – még a térségünkben is –, hogy óriási munkanélküiség van, és egyébként van még néhány ilyen szakma; hogy a TISZK-ek ebben mit csináltak, miben kell még előrelépni a szakképzésnek az integrációjában, az egy másik történet.

Az egyetemi felvételi adatok szerintem ebből a szempontból siralmasak, ezt megállapíthatjuk mindannyian. Hogy mit kell ebben csinálni, nekünk vannak erre javaslataink; szerintem a kormány és a kormánypártok sem mehetnek el e fölött, hogy ezek az adatok ilyenek, amilyenek. Ez az év különösen szerencsétlenül alakult és különösen bizonytalanul, ez szerintem azért fontos, hogy meglegyen az a fajta társadalmi mobilitás. Tehát hogy valakinek mondjuk, az életpályája erre jár, a fiatal kora nem úgy sikerült, vagy nem tartotta fontosnak például azt, hogy versenyképesebb legyen, majd itt szeretne boldogulni, és rájön arra, hogy ő nem akar innen elmenni, de ahhoz, hogy jobban boldoguljon képzettségnek kell lennie, szóval, hogy egy átjárhatóbb élethosszig tartó folyamatos oktatásra lehetőség legyen mindenki számára.

Most mondtam egy „Gyere haza” programot 4-5 pontból. Szerintem nyilván fontosabb az önkéntesség, a kezdeményezés – az, hogy egyébként, most függetlenül attól, hogy lehet, hogy mi másképp gondolkodunk a világról, sőt valószínű –, de teljesen mindegy, az a lényeg, hogy az ilyen önkéntes dolgok ezek jók, csak annak a zömnek, aki más okokból hagyta el az országot, annak lehet, hogy ez az irritáló, hogy az ő élethelyzete az más. Lehet, hogy nem annyira versenyképes idehaza, de lehet, hogy ha lenne ideje, ha lenne lehetősége, akkor versenyképesebbé tenné magát, és lehet, hogy ez nyilván az országunk számára is fontos lenne. Sokakat látok a környezetemben, otthon Miskolcon, aki tényleg családot itt hagy, a gyerekeket itt hagyva vállalnak úgy külföldön munkát, és akkor ez az egyik kérdésem, hogy nyilván az a szegmens, amit önök látnak, az a láthatóbb szegmens, a képzeteknek a szegmense, szerintem nagyon sokakat nem is látunk. Most, hogy a kormány-e, vagy az illetékes szervek – most ez nem lényeges ebből a szempontból – nem látja az ország szerintem tízezrek, százezrek sorsát, mondjuk nem jelentették ezt be hivatalosan, adott esetben lehet, hogy évente hazajönnek egy rövidebb időre a családdal együtt lenni, de egyébként külföldön vannak, és nem is tudják tervezni itthon a sorsukat. Tehát pontosan milyen számról is beszélünk, milyen az érintetti kör ebben a tekintetben?

Abból, amit elmondtam, abból látszik, hogy mondjuk, a Karrier Pont az teljesen ilyen szempontból rendben van, bár azt gondolom, hogy egy munkaügyi központ hivatalosan is

generálhatná ezeket a folyamatokat. Ugye, nem generálta, miért nem generálta, tehát lehetne ezekről talán nem az albizottsági ülés kereteibe tartozó vitát folytatni. Ezek rendben vannak, csak hogy tesznek-e például javaslatokat a kormány irányába, vagy az illetékes döntéshozók irányába. Azt látjuk, hogy az alsó decilisekbe tartozó fiatalok tömegével, adott esetben szakképzettséggel is mennek el. Terveznek-e, nem terveznek hazajönni, tehát például hol van az a pont, amikor már nem jön haza valaki, ez is érdekel? Most csapongok persze, de én azt látom, hogy az utóbbi években motivációt vesztek rengetegen a hazatérésre.

Ez nem egy ilyen alapítványnak a kérdése persze, tehát ezt önök nem tudják megváltoztatni, lehet Túró Rudiról beszélni, más dolgokról. De az az igazság, hogy van ez az ország olyan közös platformon, legalább alapvető kérdésekben, hogy egyébként egy patrióta fiatal az itthon tudja magát érezni benne, vagy egyébként vannak ezzel problémáink; érzi-e azt egy huszonéves, akit egyébként még a családi adókedvezmény lehetőségei sem érintenek egyelőre, hiszen nem vállal gyereket, még egy-két év munkatapasztalatot szerezne, tehát sok objektív, sok szubjektív oka van ennek a jelenségnek. Én arra kapacitálnám önöket, hogy tárják fel ezt mélyebben, és főként az alsóbb decilisekre vonatkozóan, mert szerintem itt nagyon komoly problémák vannak, és vitathatatlanul ennek politikai okai is vannak.

Van egy konkrét kérdésem. Azt látják-e, hogy hány embernek sikerült, hány fiatalnak sikerült hazajönnie ennek hatására, tehát hogy van-e ennek felhajtóereje, van-e motiváció önökön is, hogy hoppá! azért itt sikereket értünk el, vagy még ez odébb van, amikor sikerekről lehet beszámolni ebben a tekintetben. Nyilván itt most összeírtunk vagy hat-hét olyan dolgot, nyilván foglalkozik a Szocialista Párt is a kérdéssel valóban, tehát utaltak rá, hogy minden párt foglalkozik ezzel. Persze ez egy olyan társadalmi jelenség, amivel foglalkozni kell, én most ezeket nem sorolnám, de az élet minden területén hét-nyolc olyan dolgot tudnék mondani, ami nyilván a korosztályt hátrányosan érintette, ezeken is változtatni kéne. Első körben talán ennyit, és akkor utána tudunk még előremenni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kimerítő volt az ifjúságpolitikai nézőpont. Nyilvánvalóan a '90-es évek előtt nagyon nehéz volt külföldre menni, és ha a fiatalokra is visszatekintünk – nem érdekesek nekem ezekből a szempontokból a színezetei a történetnek. Ugye, 2004 után, amikor az Európai Unió része lettünk, akkor még az ifjúság 2007-'13, vagy azelőtti projektben elég sok ifjúsági cserekapcsolatot kezdeményeztünk mi magyarok is, bennünket is sok helyről bevontak, amiknek pont az volt a lényege, hogy ismerkedjünk az Európai Unióval, illetve a multikulturalitással. Most nyilvánvalóan addig, ameddig az ember ki se ment külföldre, addig legfeljebb vágyott ki, vagy disszidált, az még egy másik korszak volt, most pedig nyilvánvalóan nyitottabb a látókörünk ebben a történetben, sokkal gyorsabban is mozdulnak emberek, tehát nincs, mondjuk ilyen szinten sem röghöz kötés, sem más ebben a kérdésben. Nyilván ennek vannak előnyei, hátrányai ebben a történetben.

Valójában a napirendi pont elsősorban az Alapítvány tájékoztatójáról és bemutatkozásáról szól, ennél sokkal mélyebben belementünk már a miértjeibe és a hogyanjába. Én most úgy láttam, hogy Horváth Zoltán jelentkezett előbb, és utána Baráth Zsolt.

HORVÁTH ZOLTÁN (Fidesz): Az első mondatom a köszöneté, hogy idehozták nekünk ezt a témát, és hogy a bizottság napirendre tűzte, ez egy nagyon aktuális téma. Nemcsak azért, mert nincs hét a parlamentben, amikor ellenzéki oldalról ne tüzelnének golyószóró ágyukkal e témakörben, és Varga képviselő úr teljesen – mint egy ilyen parlamenti általános vita témakörében – kinyitotta azt az összes témát és azt a feszültséget, ami jellemzően ott feszül a mai magyar valóságban, és a kivándorlás húzódik mögötte.

Én akkor is azért mondanám a köszönetet, hogy lám van jó példa, és ez tömeges. Én nem gondolom azt, hogy önmagában ez az egy elem megoldhat bármit is, ez egy fontos elem

és egy fontos kezdeményezés, jó lenne, ha ezek tömegesülnének. Jó lenne, ha egyre többen tudnák azt a munkát minél nagyobb támogatással csinálni, amit önök felvállaltak, és ez egy pozitív példa szerintem; és jó lenne, ha nemcsak Budapest, hanem Miskolc, Pécs megyei jogú városokban hasonló kezdeményezések tudnának gyökérre lelni, és hasonló kezdeményezéseket tudnánk támogatni. De mivel azért tényleg ez egy politikai műfaj is, és mindannyiunk a maga politikai oldaláról beemeli azokat az elemeket, amelyeket azt gondoljuk, hogy megoldást is jelenthetnek ebben, azért ne menjünk el amellett szerintem, hogy 2004-ben a közösség megnyitotta a kapuit Magyarország előtt, és mit tettünk, felkészültünk-e egyáltalán erre a helyzetre. És azt kell mondanunk, hogy nem; ugyanúgy általában a csatlakozásra sem tudtuk felkészíteni Magyarországot, a magyar gazdaság szereplőit, így erre sem készültünk tudatosan. Nem voltak ilyen típusú programjaink, nem készültünk fel, nem volt ebből cselekvési terv.

Bár itt 2010-et említett Varga képviselő úr, azért egy valamit ne felejtünk el, hogy mivel a magyar gazdaság teljesen rá van állva erre a német orientációra, Magyarországon ma többen beszélnek német nyelvet, mint angolt; hogy amikor a hétéves átmeneti moratórium időszaka lejárt Ausztriában és Németországban, ez azt jelentette, hogy korlátlan mennyiségben tudott megjelenni a magyar munkaerőpiacon jó szakmai felkészültséggel német nyelvet beszélő műszaki vagy egészségügyi területen dolgozó szakemberek tömegei. És én ma azt látom – Dél-Dunántúlról jövök, Baranyából –, hogy azokban a sváb falvakban, ahol a német beszélt nyelv – nálunk is, egy ilyen kisfaluban élek – nagyon sok műszaki értelmiségi és szakmunkás is vagy Németországba, vagy Ausztriába ment el dolgozni. Vannak, akik hetelnek, és úgymond hétvégre hazajönnek, és vannak, akik most már kivitték a családjukat is. Mit tudunk ezzel a helyzettel kezdeni? Próbálkozunk. Akit az egészségügyben nézünk, akkor azt látjuk, hogy különböző ösztöndíjakkal gyógyszerészeknek, orvosoknak, szakdolgozóknak pluszpénzeket tudunk adni, de elég lehet-e? Az én megítélésem szerint, mi a németországi 10-15 ezer eurós orvosi bérekkel egyáltalán nem tudunk versenyezni, ezért nagyon fontosak azok az elemek, azok az érzelmi elemek, amelyekre önök is nagy-nagy hangsúlyt fektettek.

Én azt gondolom, hogy a „Tavaszi szél vizet áraszt” című nótát mi értjük, és lehet, hogy ez demagógiának hangzik, de ezek azok az értékeink, amelyek önöknél a Túró Rudiban testesültek meg, ezeknek nagyon fontos részét beemeljük a mindennapi beszédbe. Nagyon fontos lenne a család, mint közösség megerősítése, rengeteget tesz ezért a kormány: nemcsak a családvédő kedvezményre gondolok, meg nemcsak a rezsicsökkentésre gondolok, hanem ezeknek a valós közösségeknek, azok hálók, azok tudják megfogni a fiatalokat, a közép korosztályúakat, hogy ne szakadjanak ki. Ha van egy erős gyökér, akkor azt át lehet ültetni, de nem fogja jól érezni magát száz, háromszáz, ötszáz kilométerrel arrébb, fontos lenne, hogy ezeket az erős családi kötelékeket tápláljuk.

És én azt gondolom, bár ma még nem láthatóak, talán mondjuk, az egészségügyben látunk egyfajta migráció csökkenést, de nagyon-nagyon nehéz munka ez, és ez mindannyiunk számára fontos, üljünk bármelyik párt színeiben is a parlamentben. Ehhez egy olyan közös gondolkodásnak kell lenni, talán még azt mondom, hogy a párt színezeteitől függetlenül is. Bár nagyon nehéz, amikor a politikai kommunikációnak csak a negatív oldalát látjuk, közösen kell megoldásokat találni. És itt befejezve, amikor utolsó gondolatként nekem az is tetszett, hogy az a prezentációs forma, amit önök itt ma választottak, az szintén egy olyan termék, amire mindannyian büszkék lehetünk, úgyhogy azon kívül, hogy a Túró Rudit választották ilyen típusú arculati elemnek, én nagyon köszönöm, hogy egy magyar szoftverrel mutatták be ezt a programot. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Legközelebb a Túró Rudit is elvárjuk majd.
Baráth Zsolt képviselő úr!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Üdvözljük, akár úgy mondom a pártom nevében is, de természetesen elsősorban a magam nevében beszélek most, ezt a „Gyere haza”-féle elképzelést. Akár ifjúságpolitikai vagy ifjúságstratégiai szempontból, ha próbálom megközelíteni, és ettől nagyon nem szeretnék elvonatkoztatni, de olyan hívó szavak jöttek csak a felvezetésből is, meg a hozzászólásokból is, hogy kénytelen leszek én is annak a csábításnak engedni, hogy nem csak ebből az általam előbb elmondott két szempontból tudok ehhez hozzászólni. Az egy kérdéses – csak zárójelben mondom –, hogy a Túró Rudi „Gyere haza” kiben milyen hazafias érzéseket vált ki, ezt talán pszichológusok, vagy szociológusok tudnák megmondani egy felmérés, vagy valami tanulmány során, de én erre nem is akarok különösebben kitérni. Viszont az kérdés, hogy kihez jutnak el az üzenetek, akár a Túró Rudi formájában is, mert ezzel kapcsolatban vannak fenntartásaim.

Hogy másképp gondolkodunk a világról, Varga László képviselőtársam mondta, ez kétségtelen, a kérdés viszont az is, amikor ez visszacsatolódik, hogy a világ hogyan gondolkodik rólunk. Tehát akkor, amikor én akár egy ilyen fórum után találkozok 30-as fiatal emberekkel és elmondja nekem, hogy ő Ausztriában dolgozik, de minden további nélkül hazajönne – és egy dolgot mond –, ha nettóban annyi lenne itthon a fizetése, és nem kimondottan diplomás bérre gondol. Ugye, ez is egy kicsit félrevezetheti a megítélését ennek az egész témának; ha 200 ezer forint lenne öneki nettóban a fizetése, akkor minden további nélkül otthagyná az osztrák félmillió forintos fizetését azért, hogy hazajöhessen Magyarországra.

És itt kettő dologra szeretném ezzel kapcsolatban felhívni a figyelmet, ha elfogadnak, vagy elfogad tőlem Kovács Péter egy ilyen javaslatot. Egyrészt, amíg Magyarországon 310 euró, és ugye, elhangzott, hogy 2004 óta európai uniós ország vagyunk – melleleg én euroszeptikus vagyok, akkor is az voltam, meg most is az vagyok, meg azt hiszem, hogy egyre többen – és 640 euró az átlagbér bruttóban. Ugye, ezt gyorsan át tudják számolni forintra, akkor érthető annak a 30-valahányéves fiatalembernek a megnyilatkozása, hogy hogyan és miképpen érti ő ezt az egészet.

Egy olyan kritikát mindenképpen meg kell fogalmaznom ezzel a Gyere Haza Alapítvánnyal, ami persze alapítványi szinten nem olyan jellegű intézmény, segítő intézmény, én ezt értem, de nem olyan jellegű intézmény, aki ezt a problémát meg is fogja rögtön oldani, ugye, ez kormány szinten sem olyan könnyen kezelhető. Mivel a Jobbik évek óta – nem mondom, hogy évtized óta, inkább úgy mondom, hogy évek óta, és nem is 2010 óta, hanem 2009 óta – foglalkozik azzal a dologgal, amit mi demográfiai katasztrófaként szoktunk aposztrofálni vagy vizionálni. De ugye, nem kell hozzá sok kényszerképzet, hogy nagyon jól tudja itt a teremben ülők közül mindenki, hogy milyen demográfiai katasztrófa előtt áll az ország, aminek az egyik oka például az itt emlegetett vagy az itt taglalt elvándorlás is.

És hogy mi az a másik dolog, a bruttó minimális átlagbérén kívül, amire szintén még felhívnam a figyelmet, a magyar lélek. Tehát, amikor haza karunk „csábítani”, most idézőjelbe mondom a csábítást, vagy vissza akarunk hozni, vissza akarjuk hozni azokat a magyar honfitársainkat, akik kénytelenek, és itt feljött a '70-es, '80-as évek, amikor kalandvágából – elnök úr azt hiszem így említette – fiatalok vagy akár idősebbek is disszidáltak: Nyugat-Európa, Egyesült Államok, vagy bárhova. Akkor most ugye, 2000, akár 2013-ban nem igazán a kalandvág hajtja őket, hanem a szükség és a kényszer.

Na most, hogy hogyan lehet megszólítani őket, amikor ilyen érzésekkel küszködik az úgynevezett általam így előbb elnevezett magyar lélek, habár nem én találtam ki, akkor igen nagy fába vágjuk a fejszét akár alapítványi vagy akár kormány szinten. Mert a magyar lélekről tudni kell azt, hogy azt a fajta röghöz kötést, amit melleleg uralkodó királyok, ki mindenki, akár törvénybe is foglalt, aztán feloldották, azt a röghöz kötést sajnos 2013-ban még úgy tűnik, hogy kormányprogrammal sem tudjuk feloldani. Ami jellemzi azt a magyar lelket, aki

ugyan sajátos módon ragaszkodik Magyarországhoz, és abban a szituációban, amikor ő kényszerként megél egy olyan helyzetet, amikor kénytelen Magyarországot elhagyni, akkor igenis – és nagyon jó volt az a három mondat –, döntsük le a tabukat. Ez csak egy lájtos megfogalmazása volt, hogy milyen tabukat kell ledönteni nekünk, de mindenesetre kezdetnek nem rossz, aztán hátha elérünk a végkifejlethez; csak sajnos annyi időnk már nincsen, hogy amikor igazából úgy tudjuk megszólítani az anyagi helyzetén kívül azt a fiatalt, vagy esetleg idősebbet, hogy tényleg haza is jöjjön, mert öneki ott nem kell semmit feladni, ő azt adta fel, amibe ide beleszületett.

Még egy apró dolog. Amikor a vállalkozói pontot, az együttműködés kialakítása munkaadókkal, és a Fecskeház című kép volt, akkor másodpercekig néztem a táblát, és oda volt írva középre, hogy plan. Nem tudtam hirtelen, hogy miről van szó. Nem lehetett volna azt odaírni, hogy terv, mert gondolom, hogy azt rejti magába. Tehát magyar embereket szólítunk meg, én nem vagyok se nyelvújító, se semmi, de ha egy ilyen prezentációban elmondjuk magyar embereknek, hogy miről beszélünk; tudja valószínű sok mindenki, hogy mi az a plan, de nekem is gondot okozott hirtelen. Minden magyarul volt írva, csak a lényeg nem, és akkor próbáljuk már azt úgy megfogalmazni, hogy ne okozzon senkinek sem egy pillanatig se problémát, hogy mit akarunk nekik közölni.

Ha lesz második kör, akkor valószínű, hogy lesznek még hívó szavak, és akkor hozzá fogok szólni. De mindenképpen ne műintézmény szintjén, hanem tényleg olyan konkrét megfogalmazásokkal. Akkor még közben eszembe jutott a harmadik szegmense, a lényege ennek az egész dolognak. Önök, ön is magasan kvalifikált fiatalember, tehát meg tudja szólítani elképzelhető a diplomásokat. Az a fiatalember, aki Ausztriában dolgozik, és hivatkoztam hozzászólásom elején, hogy velem beszélgetett, ő nem kimondottan diplomás, tehát arra nem tudom, illetve tudom, hogy az ifjúságpolitikai stratégiában inkább azt tapasztaltam, és én szoktam firtatni, főleg ezeken az albizottsági üléseken a cigány fiatalok megszólítását. Tehát most nem akarok ebbe belemerülni, mert ugye, akkor reggelig itt ülnénk, de vannak olyan rétegek, kisebbségek, a társadalomban olyan embercsoportok, akik kimondottan a segítséget szükségeltetik, igényli, várják. És én inkább fókuszálnék oda, arra a fiatal csoportra, akik nem diplomások, de ugyanúgy várják a segítséget, és akik azt mondják, hogy nettó 200 ezer forintért, habár ők nem rendelkeznek felsőfokú végzettséggel, de nagyon szívesen visszajönnének Magyarországra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rögtön megadom a szót, aztán majd még Varga Lászlónak is másodszor. Egy picit szeretnék csak javítani, lehet, hogy nem voltam elég egyértelmű. A disszidálásnál nem a '70-es '80-as évekre gondoltam, hanem az '56 utáni időszakra, de majdnem belefér az addig tartó időszakba.

Stágel Bence képviselő úr!

DR. STÁGEL BENCE (KDNP): Köszönöm, a szót. Mikor a bizottsági ülésre jöttem, az autóban éppen egy migráció kutatóval készítettek interjút, és ő azt mondta – pont a külföldre vándorlás, a „Gyere haza” téma volt a rádióműsor központi kérdése –, hogy jó lenne, ha ezt az egész témát ne a politikai vita, hanem a társadalmi párbeszéd lengené körül, úgyhogy én is ennek jegyében kértem most szót, hogy itt mindenki elmondhassa a véleményét.

És azt hiszem, hogy amit képviselőtársaim mondtak, ezek mind részigazságok, és azt hiszem, hogy egyéni sorsok kapcsán nem is vagyunk abban a szerepben, hogy ítélkezzünk; azt hiszem, hogy itt az előadásban is abszolút kitűnt, hogy ahány fiatal, annyi életút, annyi egyéni sorskérdés. A mi mozgásterünk talán annyi, hogy picit a kereteket próbáljuk megszabni; és itt azért muszáj egy kicsit az elmúlt évek kormányzati intézkedéseiről is egy pár szót ejteni. Bármennyire is társadalmi párbeszéd zajlik és nem politikai vita, azért azt hiszem

elvitathatatlan, hogy a kormányzat, amennyire csak a mozgástere engedte, próbált az esetleges aggasztó tendenciák ellen tenni. Azért mondom azt, hogy esetleges aggasztó tendenciák, mert ezt ugye, felmérés mutatja, hogy a régióban a többi országhoz viszonyítottan egyáltalán nem kimagasló, vagy tragikus a magyar fiatalok külföldre távozása, azt hiszem, hogy Csehország az, ahol az össznépeséghez viszonyítva egy picit jobbak a mutatók, de akár Romániára, akár Szlovákiára gondolunk vagy a többi szomszédos országra, mind „rosszabb mutatókat” találhatunk. De ez a rosszabb mutató is tényleg abszolút egy idézőjeles dolog, mert itt azt hiszem – az előadásban is elhangzott –, hogy sokszor ez a külföldre vándorlás elsősorban tapasztalatszerzés, és egyébként nincsenek is pontos adataink arról, hogy hány fiatal van egészen pontosan külföldön, milyen régóta vannak ott, és egyáltalán milyen a jövőképük; ezzel kapcsolatban csak a sötétben tapogatózunk.

Ami a kormányzati intézkedéseket jelzi. Azt hiszem, hogy a munkahelyvédelmi akcióterv, ami a 25 év alattiak elhelyezkedésének segítésére született, ez egy pozitív intézkedés, vagy itt az „első munkahely” garanciaprogram. Itt Baráth képviselőtársam mondta, hogy milyen fiatalokat szólítunk meg. Azt hiszem, született egy olyan kormányrendelet, ami a hiány szakképesítéseket gyűjti össze, és azok, akik olyan szakmát próbálnak elsajátítani, ami az ilyen hiányszakmák közé tartozik, azok plusz ösztöndíjat kapnak. Tehát ezek mind olyan kormányzati intézkedések vagy döntések, amelyek én azt hiszem, hogy segítik a probléma kezelését; vagy ugye, itt az orvosok tömeges elvándorlása is mindig kérdés, azt hiszem, hogy erre is született rezidens támogató program, most már azt hiszem, hogy majdnem 1200 olyan rezidens részesül ebből az ösztöndíjből, ami lehet, hogy nem nyugat-európai fizetést jelent, azt hiszem, hogy mindenképpen egy előrelépés. És talán az is egy nagyon fontos dolog, hogy 2013-at írunk, majdnem minden politikai vitában felmerül a gazdasági problémák kérdése, hogy mi az, ami Európában zajlik.

Én önmagában azt is értékelem, amikor egy picit pozitívabb intézkedések születnek, vagy legalábbis a szándék kirajzolódik ezeknek a döntéseknek a sorozatából, és a mi feladatunk az, hogy ezt a programot minden módon segítsük konkrét ügyekkel is. Örömmel hallottam ezt a diplomahonosítás kérdését, ez nekem régi vesszőparipám, hogy a diplomák honosításának egyszerűsítésével egy komoly eredményt lehet elérni; vagy ami most például nekem egy új ötletem, jó lenne felvenni a kapcsolatot azokkal az egyetemekkel, az egyetemeknek azon hálózatával, akik egyébként élő kapcsolatot ápolnak az ott végzettekkel, akik közül nagyon sokan külföldön élnek. Ez egy olyan hálózat, aminek a tapasztalatára szerintem mindenképpen építhetünk.

És, ha talán az össz üzenetét kellene itt megfogalmazni ennek az egész programnak, akkor tényleg itt Szabó Dezsővel élve, hogy minden magyar felelős minden magyarért. Ha önmagában egy külföldön élő magyar fiatal, vagy régebb óta fiatal azt érzi, hogy számolnak vele és számít az ő véleménye még akkor is, ha az egy kritikus vélemény, akkor már azt hiszem, hogy előrébb juthatunk, és én őszintén remélem, hogy ez a kérdés nem pártpolitikai kérdés lesz a jövőben sem, hanem egy társadalmi párbeszéd. És én azt kérem ellenzéki képviselőtársaimtól is, hogy keressünk minél több olyan civil szervezetet, akik segíthetik ezt a munkát, mert azt hiszem, hogy a civilek azok, akik igazán biztosítékát adhatják annak, hogy ez nem degradálódik pártpolitikai, vagy silányul pártpolitikai témává, hanem mindenki számára fontos lesz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annyit még, a képviselő úr előtt. Ez nem csak magyarországi probléma, tehát azért érdemes ezt is áttekinteni. Éppen az elmúlt hétvégén volt az RMDSZ kongresszusa, amelyen éppen egy új ifjúsági szervezet mutatkozott be, az Itthon, fiatalon mozgalom, vagy pontosan a határon túl, Erdélyben, az erdélyi magyarság otthon tartásáért kíván kiállni, mert azok is jönnek akár felénk, akár rajtunk tovább. Tehát ez a

probléma valójában még csak azt kell mondanom, nem is csak magyar probléma – csak mondtam egy másik magyar példát, de gyanítom más ország problémája is.

Varga László képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Én azt gondolom, hogy van egy politikai vita, igyekszem rövid lenni, és változatlanul azt gondolom, hogy van itt egy olyan ügy, ami szerintem mindig érdemes arra, hogy foglalkozzunk vele, egy olyan része ennek az ügynek. Ez részint kulturális, részint patrióta, részint egy hálózat kialakítása, ami arról szól, hogy részint Erasmussal, egyéb módon, külföldön képzetebbé váló fiatalok hogy tudnak utána részt venni a magyar munkaerőpiacon, meg egyáltalán az életben, a közéletben. Hogy tudnak itt családot alapítani, hogy tudnak hasznos tagjává válni a magyar társadalomnak, ez teljesen rendben van, ezt elmondtam.

A problémát én abban látom, és megerősítette ez a kör, hogy nem egyértelmű az a társadalom számára, hogy ez az ügy, ez az alapítvány inkább erről szól, merthogy ugye, Stágel képviselőtársam mondta, hogy esetlegesen aggasztó tendenciák vannak; szerintem nem esetlegesen aggasztóak, hanem próbálom nagyon röviden elmondani a problémát. Én azt gondolom, említette, hogy a válság okán valóban részint Európában is tapasztalható jelenségről van szó. Ez nem 2010-ben kezdődött, de 2010-ben drasztikusan felgyorsult ez a folyamat. A válsággal tudjuk részint kezelni, tompítani a hatásait, hogy mikorra múlik el teljesen Európában a válság, és mikorra oldódik meg ez a szituáció – ugye, most ilyen dupla W alakú válságról beszélünk –, ezt kevésbé tudjuk akkor befolyásolni, mondjuk így finoman. Az viszont feladata a mindenkori politikának, hogy hogyan viszonyul a társadalomhoz, egyes csoportjaihoz ez alatt az idő alatt: szolidárisan próbálja összébb húzni a csoportokat, csökkenteni próbálja a társadalmi különbségeket, megfogja az emberek kezét, avagy nem.

Miköztünk alapvető nézetbeli különbségek vannak ideológiailag, órákat beszélgettünk már erről, meg más fórumokon, most ezt nem nyitnám fel. Én csak azt mondom, hogy szerintem, amit önök csinálnak, az lehet, egy nagyon komoly konjunktúra időszakban még akár hatékony is lehet – akkor se értenék vele egyébként egyet, de ez most mindegy –, de egy válságban nem jó, mert ilyen jelenségeket okoz részint. Lehet, hogy a társadalom egyes csoportjait, földrajzilag az ország egyes részeit előnyösen érinti, merthogy mondjuk nem versenyképesség visszafogó, nem gátolja adott esetben a növekedést bizonyos területeken az, hogy az állam lemond az újraelosztó képességének egy részéről, viszont az ország más részein ez iszonytatóan aggasztó helyzeteket okoz.

Tehát én azt mondom, hogy itt olyan kivándorlásokról van szó, amikor – most nem dramatizálom a helyzetet, hanem tényszerűen mondom – családapák úgy mennek el egyébként füvet nyírni komolyabb végzettségekkel nyugat-európai államokba, hogy egyébként otthon van a gyerek, és mondjuk, le tudom követni azt Facebookon vagy bárhogy, hogy egyébként a szívük szakad meg ebben a szituációban, csak nem tudnak mit csinálni.

Na most, azt mondom, hogy amit önök csinálnak, vagy annak a kommunikációja, akkor lehet, hogy abból a szempontból szerencsétlen, hogy leegyszerűsíti ezt az egész helyzetet egy olyan kérdéssé, mintha itt egy patrióta problémáról lenne szó, tehát hogy mondjuk, azért vannak ott, mert nem eléggé patrióták. Tudom, hogy nem ezt akarják egyébként üzeni, csak lehet, hogy nekik így jön le, és ebből kifolyólag feltételezem, hogy vannak ezzel olyan célok, amik támogathatóak, mert pártpolitika feletti, meg minden, és akkor lezárva, azt mondom, hogy a céljaikat veszélyezteti majd az, hogy egyébként itt van egy olyan jelenség. Borsodban Miskolcon egy olyan típusú elvándorlás van már, hogy az kétségbeejtő és ez gyorsul, így ítélem meg. Talán a rendszerváltás óta ez a nagyon durva, már-már Detroit-szerű jelenségek elkerülték az országunkat, én nagyon remélem, hogy a következő években sem jelennek meg ilyen típusú szellemvárosrészek Magyarországon életében, ezt el kéne kerülni. A probléma kettős. Ahogy a patriotizmusról beszélt Horváth

Zoltán képviselőtársam, ugyanúgy gondolkodunk ebben, tehát engem meg lehet szólítani ilyen típusú ügyekkel, csak nem biztos, hogy azokat, akik jelenleg nehéz élethelyzetben vannak, azokat igen.

Még egy dolog röviden, ez végképp politikai, és csak önöknek. Kétharmad van, tehát én persze mondhatok javaslatokat, meg mindenfélét, csak önök arra vállalkoztak az elmúlt három évben, hogy azért egy elég erősen artikulált politikai akarat van az önök részéről. Tehát, ha meg van egy társadalmi jelenség, ami ekkora probléma, akkor azzal a hasonló lendülettel kellene szerintem hozzáállni, ahogy a sarkalatos törvényekhez, az alkotmányozáshoz sok mindenhez, én ennyiben azt gondolom, hogy ez igenis egy politikai kérdés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Sajnos a kétharmad csodára még kevés, és azért, ami maradt '10 után, abból először alapokat kell építeni, utána lehet apró házakat, aztán majd várakat, úgyhogy majd a következő 20 esztendő Fidesz kormányzásában (*Dr. Varga László: Kétkem.*) előrébb leszünk ebben a kérdésben. Bár megjegyzem egyébként, hogy ugye, utópiát építeni nehéz, tehát valójában olyan soha nem lesz, bármilyen kormány lesz, bármennyi ideig, legyen az a Szovjetunió vagy Kína, hogy mindenki meg legyen elégedve, azért ezt lássuk be, tehát ezt tudjuk.

Baráth Zsolt képviselő úr!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Van egy ilyen mondás, hogy a lehetetlent azonnal teljesítjük, a csodákra néhány napot azért még várni kell, de én most nem is ehhez kapcsolódnék, hanem elnök úrnak az előző egyik mondatához, amikor azt mondta, hogy az elvándorlás, kivándorlás nem csak Magyarország problémája. Az elnök úr által szervezett, illetve az Ifjúsági albizottság által szervezett erdélyi, délvidéki, felvidéki, tehát ugye, Sepsiszentgyörgy, Topolya és Nagymenyher szakmai kirándulásaink alkalmával valamilyen formában azokon a megbeszéléseken, amiket ott folytattunk az ifjúsági szervezetekkel, valamilyen formában, ha emlékszünk rá – mert azt hiszem, hogy néhányan ott voltunk –, mindig előjött ugyanez, amiről itt most beszélünk, tehát az elvándorlás. Emlékszem arra, legfőképpen Délvidéken a Szerbiában lakó magyarok vetették ezt fel, szinte már kétségbeesetten tavalyelőtt, hogy ott borzalmas magas szintű az elvándorlás, tehát létszámszerűen ki a délvidéki magyarok lakta területek, erről volt szó. Ezzel kapcsolatban, igen, ez így volt, elnök úrnak a megállapítása az sajnos teljesen helyénvaló. Egy rövid megjegyzést fűznék hozzá; ha és hogy ugye, ez nem a mi problémánk, jó lenne, ha a mi problémánk lenne, ez azt jelentené, hogy nem volt Trianon.

ELNÖK: Köszönöm szépen Baráth Zsolt képviselő úrnak, hogy engem mindig megerősít. Amennyiben nincs több képviselői hozzászólás, reagálás – de van.

Horváth Zoltán képviselő úr!

HORVÁTH ZOLTÁN (Fidesz): Csakhogy a kétharmad hangján próbáljuk lezárni ezt a második kört is. Azért ne felejtsük el, azoknál a férfieknél, akik a kényszer miatt mennek el családjukat hátra hagyva, amennyire én látom, és ez vélhetően nem egy reprezentatív minta, mindannyian a saját környezetünkből emelünk ki példákat, és nem biztos, hogy ez országos szinten is jellemző. De az én környezetemben a legnagyobb motiváció a devizahitelek problematikája. Valamikor én hiányoltam is, burkoltan próbáltam megfogalmazni, hogy felkészültünk-e azokra a helyzetekre, amelyek a mai valóságot eredményezték, akkor talán a devizahitelek ilyen típusú problematikája nem méterezné meg a mindennapi valóságot, akkor szerintem talán többen maradnának itt és itthon. És nagyon röstellem az előterjesztők képviselőitől, hogy tényleg most már lassan ilyen általános vitába

megyünk el, úgyhogy ígérem, én többet nem szólok, de úgy látom, hogy provokáltam egy harmadik kört, ez viszont nem volt céлом. Köszönöm.

ELNÖK: Pedig a politikai így működik, amikor feldobjuk a labdát, akkor valaki várja, hogy lecsaphassa. Nyilvánvalóan jól látható, hogy egy olyan problémát próbál az Alapítvány nem megoldani, csak egy kicsit javítani, amely azért hosszú távon is nagyon szertefoszló, és ezért is azt hiszem, sokféle oldalról nézzük.

Varga László képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Nagyon röviden. Konkrét ügyre nem érdemes reagálni, mert most elindíthatnánk egy olyan vitát, hogy hogy változtak az árfolyamok a kormányváltás óta, ezt most nem teszem. Egyet mondok. Az önök kezében van annak a lehetősége, hogy az újraelosztást milyen mélységűre tervezik, tehát hogy azt mondják, hogy egyébként egy picit többet szedünk be abból, mondjuk adott esetben a leggazdagabbaktól, a magas jövedelműektől, és egyébként ebből különböző társadalmi célokat a szolidaritás jegyében finanszírozunk, vagy nem. Önök ebben értéket választottak és döntöttek. Ez szerintem az önök felelőssége. Én csak ezt szerettem volna ebben a tekintetben elmondani, azt meg megerősíteni, hogy amúgy meg két probléma van.

Én csak azért szoltam még egy körben, és a második köröm inkább ezzel kapcsolatban lett volna – csak persze nem tudtam megspórolni az önökkel kapcsolatos politikai vitát –, arról szolt volna, hogy valószínűleg az alapítványt azért érthették ebben kifogások, támadások, egyéb ügyek, mert amúgy van egy ilyen síkja ennek a történetnek. És higgye el, hogy valós élethelyzeteket mondok el ma Miskolcon, amikor elmennek onnan emberek, nem azért, mert kevésbé hazafiak, mint akármelyikünk ebben a teremben, akár sokkal inkább azok, csak egyszerűen nem tudnak boldogulni. Ezzel a jelenséggel valamit kezdeni kell, mert ez ettől, hogy jó szándékkal összefogunk egy-egy ilyen ügyben, és néhány száz fiataalt, aki magasan kvalifikált akár vissza is hoz egy ilyen program, ettől ez nem fog megoldódni, ez egy másik ügy. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő urak. Van-e még kérdés, hozzászólás. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor megadnám az Alapítvány képviselőinek a szót, azokra válaszoljanak, ami az Alapítványhoz tartozik; a hosszas és kimerítő társadalmi, történelmi vitákat szerintem hagyjuk meg magunknak; szerintem az egész történet, valójában a beszélgetés arról szolt, hogy hogyan kerültünk abba a helyzetbe, amely generálta azt, hogy létrejöjjön ez az Alapítvány többek között, mint megoldási javaslat.

Tristan, parancsolj!

Azbej Tristan alapító (Gyere Haza Alapítvány) viszonzása

AZBEJ TRISTAN alapító (Gyere Haza Alapítvány): Köszönöm szépen. A magam részéről nagyon örültem ennek az általános politikai vitának, ami itt kialakult, majd el is mondom kicsit később, hogy miért örültem neki. Most azonban a felkérésnek megfelelően a nekünk címzett kérdésekre, megjegyzésekre válaszolnék, illetve válaszolnánk.

Köszönöm azt a józanságot, ami azt mondatta a képviselő urakkal, hogy nem várható el egy két tanácsadóval működő Alapítványtól az, hogy megoldja ezt a jelentős társadalmi problémát, és nem kívánom növelni a jelentőségét a kezdeményezésünknek, ugyanakkor kicsinyíteni sem szeretném. A pontos eredményeinkre vonatkozó kérdést majd a kuratórium elnöke fogja megválaszolni, de azt előljáróban elmondhatom, hogy több fiatal magyar családnak a hazatérését segítettük már, és szerintem minden egyes ember hatalmas nyereség, akit vissza tudunk hozni az ország számára. Ugyanakkor abban látom a kezdeményezésünknek az elévülhetetlen érdemeit, hogy tulajdonképpen mi voltunk az elsők,

szinte az elsők, akik kiprovokálták azt a politikai vitát, aminek most is a tanúi lehetünk, illetve azt a vitát, amelyik a mindenkori kormányzatot és döntéshozókat lépéskényszerbe hozza ezzel az üggyel kapcsolatban, tehát arról, hogy egy vita alakult ki, ami egyébként állampolgárokat, de ugyanakkor szavazó állampolgárokat érint. Nemcsak azokat a magyar állampolgárokat, akik külföldre vándoroltak, hanem a családtagjaikat is, ami már egy egészen széles réteg. Tehát az egyik fő eredményünk, hogy erre ráirányítottuk a figyelmet.

Volt egy konkrét kérdés azzal kapcsolatban, hogy a kormányzat politikáját illetően milyen javaslatokkal, illetve esetlegesen kritikával élünk. Először is minden olyan intézkedést támogatunk, üdvözlünk és ráirányítjuk a figyelmet, ami segíti a fiatalok magyarországi boldogulását, ilyen például az „első munkahely” garancia program, ilyen a munkahelyvédelmi akciótervnek a fiatalokra vonatkozó része, a szoc.pol. visszavezetése, a családbarát adózási rendszer. Ugyanakkor kritikával élünk minden olyan rendszerhibával szemben, ami gátolja a fiataloknak a hazatérését, és ezzel kapcsolatban intézkedésekre teszünk javaslatot.

Nyilván nem mi leszünk azok, akik javaslatot tesznek a többkulcsos adózás bevezetésére, de ha már itt az általános vita közepette egy nagyon konkrét probléma is szóba került, itt van egyébként a diplomahonosításoknak, és a tudományos fokozatok honosításának az ügye, ami nem egy bagatell probléma. Tehát jelenleg egy magyar fiatal elment mondjuk Ausztriába, ott szerzett egy egyetemi diplomát, hazajön, és azzal szembesül, hogy 100 ezer forintba kerül az, ha honosítani szeretné a diplomáját. Egy Amerikából szerzett PhD fokozatnak az itthoni honosítása 150-160 ezer forintba is kerülhet, és eltart fél évig. Ennek nincs egyáltalán jó üzenete, és nagyon káros a hatása; a hazatérést kapásból egy ilyen sarccal büntetjük; és ezért is ezt a fórumot is szeretném felhasználni arra, hogy erre vonatkozó javaslatot tegyek, a részleteit nem fejteném ki, csak majd arra alkalmas részletesebb fórumon. Ez vonatkozik a konkrét szakpolitikai javaslatainkra.

Arra szeretnék még reagálni, amit Baráth Zsolt képviselő úr mondott, szinte bámulatos, hogy mennyire megegyeznek a tapasztalataink. Mi is sok beszélgetést folytattunk jelenleg külföldre vándorolt fiatalokkal, hogy milyen feltételekkel jönnének haza, és szinte ugyanezt tapasztaltuk. A legtöbben azt mondják, hogy ők aláírnák akár azt is, hogy feleannyit keresnének itthon, vagy akár harmadannyit keresnének, mert nekik ennyit számít az, hogy itthon élhetnek, amit szeretnének látni az az, hogy legalább a létbiztonság megadatik nekik, ha hazatérnek. Tehát hajlandóak lennének visszalépni fizetési szintekbe, a biztonságot szeretnék látni. És amit mi csinálunk, az az, hogy ráirányítjuk a figyelmüket arra a sokszor igazolt kiindulási pontunkra, hogy külföldről hazahozott korszerű, itthon még újszerűnek ható tudással, legyen az csak akár egy idegen nyelvnek a felsőfokú ismerete, igenis lehet itthon boldogulni, és a létbiztonságnál még följebb szinten is meg lehet élni Magyarországon.

A másik pedig, szóba került, képviselő úr szóba hozta, a magyar lelket, azt hiszem így fogalmazott. Sajnálatos módon azért a magyar népléleknek része a pesszimizmus, meg a negatív látásmód, néha bizony-bizony még irracionális a negatív látásmód is, és a kezdeményezésünknek – a nem megélhetést konkrétan segítő részének – az a célja, hogy ezt a pesszimizmust, az irracionális pesszimizmust lebontsuk például azzal, hogy példákat állítunk, valós sikertörténeteket állítunk a hazatérők elé.

És a válaszadói résznek az engem illető részét lezárandó, ha jól értem, akkor Varga képviselő úr se gondolja azt, hogy a mi kezdeményezésünknek bármi olyan üzenete lenne, ami elítéli azokat, akik kint maradnak. Tehát itt szeretném – akár a jegyzőkönyv számára is – rögzíteni, hogy semmiféle negatív értékítéletet nem kívánunk azok előtt kimondani, akik külföldre vándorolnak, illetve ott maradnak, mi azoknak szeretnénk segíteni, akiket a szíve hazahúz, de még nem merik megtenni ezt a lépést. És átadom a szót a kuratóriumi elnök úrnak.

Kovács Péter kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány) viszonzása

KOVÁCS PÉTER kuratóriumi elnök (Gyere Haza Alapítvány): Köszönöm. Igyekszem nagyon rövid lenni. Itt esősorban tényeket, számokat kérdeztek képviselő urak az Alapítvány munkájával kapcsolatban.

Mióta a honlap működik, azóta több mint 150 ezer látogatója volt ennek a honlapnak. Értelemszerűen, amikor éppen megjelenünk a sajtóban, akkor ez több szokott lenni, utána egy kicsit kevesebb, de ez természetes, hogy változik. Regisztrálhatóan és bizonyíthatóan egyharmad ezeknek a megkereséseknek legalább a külföldi domainről érkezett, tehát ez azt jelenti, hogy valóban azért azt a célcsoportot eléggé elérjük, akiket el szeretnénk érni. Átlagosan heti 10-15 e-mailes megkeresésünk van, és most már az utóbbi időben két-három személyes tanácsadásra is sor szokott kerülni az irodánkban. Illetve, ami nagyon fontos, az az, hogy kérdezték, hogy hány olyan személy van, aki az Alapítványnak a segítségével tért haza és talált munkát. Pontos kimutatásunk erre azért nincsen, merthogy az Alapítvány nem munkaerő-közvetítő, tehát az Alapítvány kimondottan tanácsadást tud foganatosítani, és ezekkel a tanácsadásokkal kérdés számunkra is, hogy pontosan mit csinálnak. Ennek ellenére, hogy ezt nem tudjuk mérni, tudunk négy olyan esetről, amikor kimondottan mi segítettünk abban, hogy valaki hazajöjjön, és a mi kapcsolati hálókat is felhasználva egyébként elhelyezkedett. Én azt gondolom, hogy annak ellenére, hogy ezt tényleg nem mérjük, ez nem egy rossz szám. Ráadásul az egyik eset azért is nagyon speciális volt, mert hosszú távra tudtunk egy kismamának segíteni abban, hogy munkát találjon. Viszont amíg a belépésére várt az új munkahelyen, addig volt egy másfél hónapos várakozási idő, és abban a másfél hónapban is sikerült elérni azt, hogy ő mégis egy rövidebb időszakban tudjon dolgozni egy teljesen másik cégnél, hogy ne maradjon munka nélkül addig sem.

Köszönöm szépen mindannyiuknak azt, hogy itt pozitív kritikával, illetve jó tanácsokkal próbálják segíteni mind az Alapítványnak a munkáját, mind pedig a prezentációnak a színvonalát.

Amit én nagyon fontosnak tartok elmondani, az már olyan tény, illetve pár olyan tapasztalat, amivel találkoztam az utóbbi időben, és nyilván megpróbálunk minden javaslatot beépíteni az Alapítvány munkájába, de mégis ugye, kevesen vagyunk, kis erőforrásokkal működünk jelenleg, és ezért valamire fókuszálnunk kell. És volt egy olyan probléma, amit én láttam, meg mindannyian láttunk, ez elsősorban azért az a szegmens, akikkel mi is kapcsolatba tudunk kerülni. Ugye, ott van a Mercedes, mindannyian ismerjük, a Mercedes 2009-ben kezdte meg a toborzását Magyarországon, és azóta folyamatosan küszködik azzal, hogy megfelelő munkaerőt találjon, olyanokat, akik beszélnek nyelveket.

Képviselő úr említette Baranyát, hogy Baranyából nagyon sok műszaki végzettségű ment el. Somogy megyében mi több helyre, Kaposvár környékére toborzunk, az a cég, ahol én dolgozom, és ott átlagosan egy diplomásra hat hónapot várnak a cégek, mire meg tudják találni a megfelelő munkaerőt, ez főleg műszaki munkaerő, tehát magyarul, aki elment Baranyából, az oda milyen jó lenne, ha mondjuk, ott dolgozna. A LEGO most települt Nyíregyházára és küszködik egyébként azzal, hogy megfelelő színvonalú munkaerőt találjon. Nekem is volt olyan tapasztalatom, hogy Sopron mellé kerestem munkaerőt. Nem volt bonyolult a keresés, egy három év tapasztalattal rendelkező, angolul beszélő pénzügyest, és a környéken senkit nem lehetett találni, aki hajlandó lett volna elvállalni az állást, pedig a fizetés nem volt rossz, mindenki Ausztriába ment dolgozni. Végül Nyíregyházáról költözött át valaki Sopron mellé, hogy ezt a munkát elvállalja.

Én azt gondolom, hogy ha egy embert is sikerül külföldről hazahozni, aki ezeknél a cégeknél munkába áll, ha megnézzük azt, hogy ez mondjuk, mekkora adóbevétellel jár, és nem csak, ha anyagilag nézzük, hanem egyébként, mennyire jó az, hogy ő ezen túl itt él Magyarországon, akkor már megérte ezt az Alapítványt létrehozni, és a befektetett munkát megérte belefektetni. Illetve való igaz az, hogy Ausztriában, mondjuk, nagyon magas

fizetéseket el lehet érni, és ahhoz képest Magyarországon nyilván nehezebb, ez egy példa. Egy másik példát is tudok hozni, amit Londonban jártam. Londonban egy pályakezdő informatikusnak a bére 1600 font környékén van, és London külvárosában egy 50 négyzetméteres albérlet 1400 font. Tehát ehhez képest nem biztos, hogy Magyarországon sokkal rosszabb életszínvonalat lehet elérni, ha ezeket a példákat, illetve ezeket a lehetőségeket a külföldre szakadt magyarok elé tudjuk tárni, és ebben az Alapítvány hatékony tud lenni. Márpedig jelen állás szerint úgy néz ki, hogy ezeket szép lassan, de sikerül elérni, akkor én nagyon boldog vagyok, hogy ennek az Alapítványnak, a kuratóriumának az elnöke lehetek, mert úgy érzem, hogy hasznos munkát sikerült letennünk az asztalra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszönjük a jó választ. Én azt gondolom, hogy vitás lesz, de majd egy rövidebbet vitázunk a parlamenti ülés végén az MSZP-s kezdeményezéssel kapcsolatban.

Kedves Bizottsági Tagok! Az ülés lezárása előtt, mielőtt rátérünk a harmadik napirendi pontra, úgy gondolom, hogy tudunk egy olyan határozatot hozni, hogy megismertük az Alapítvány munkáját, annak céljaival egyetértünk és támogatjuk, amennyire nyilván erkölcsi támogatásban részesítjük az Ifjúsági albizottság részéről. Ha ez így elfogadható nagyjából mindenki számára, az mindjárt kiderül.

Aki ezzel egyetért, az kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* 5 igen szavazattal. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 fő. Köszönöm szépen.

Köszönöm szépen az alapító úrnak, illetve a kuratórium elnökének a tájékoztatást, és kívánok sok sikert a munkához. Függetlenül attól, hogy kicsi az Alapítvány, valószínű a nagy problémát nem fogja egyedül megoldani, de majd, úgy gondolom, hogy több megoldás is keletkezik ebben az ügyben, mert nyilván egy társadalmi problémára többféle válasz próbálkozik születni. Köszönöm szépen.

Egyebek

A harmadik napirendi pont az egyebek napirendi pont, ez még hasonló hosszú lesz, mint az előző kettő. *(Derültség.)*

Kérdezem, hogy van-e az egyebekben bárkinek bármi kérdése, bejelenteni valója. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, én azt gondolom egyébként, és azért is volt ez a fél tízes időpont, mert úgy gondoltam, ha fél tizenegykor van főbizottsági ülés, akkor egyébként a főbizottság előtt tudunk egy rövid ülést tartani, ha ez nektek megfelel. Nincs ma egyébként főbizottsági ülés, de feltételezzük, ha lett volna. A kérdésem inkább az a kérdésben, hogy ez így megfelel nektek? Úgy látom, hogy szinte mindenki itt volt, aki egyébként jönni szokott, tehát akkor valószínűleg tartjuk ezt az időpontot, és így lehet, hogy kicsit sűrűbben is tudunk ülni, ha tartani tudjuk ezt az időpontot.

Köszönöm szépen mindenkinek a hasznos hozzászólást, további szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 35 perc)

Kapus Krisztián
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné